

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hére ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 38 korona.
Egy hére ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, január 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérszék: Az angol trónváltás.**
- A képviselőház ülése.**
- Az angol királynő halála.**
- A Kossuth-párt és a kereskedelmi tárcza.**
- Fejérvary Géza báró betegsége.**
- Ingyen kenyér!**
- A Barnum-cirkuszról és az Uránia-színházról.**
- Nyilvános főpróba.**
- Gondolatok a halálról.** Irta: Viktória királynő.
- Tárcza: Az új angol királyról.**
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hollerné-Oláh Margit.

Az angol trónváltás.

Arad, január 23.

A halál tragikumához tartozik, hogy a szomorúság kegyeletes érzelmeit a temetés, a gyászpompa körüli intézkedések hétköznapi szorgoskodásaival kell megosztani, azután meg az emberi természetben is gyökeredző lélektani igazság az a tény is, hogy az elhunyt halálán való kesergéssel egyidejűleg támadnak a hozzá tartozók további sorsára irányuló gondok.

A tegnap elhunyt angol királynőnek halála ez értelemben önként veti fel a kérdést, mi változás fog beállani azokban a dolgokban, a melyekre befolyással volt az élete és lesz a halála? Két világ-részben harczolt és harczol az ő neve alatt az ő népe; Afrikában ő kezdte a háborút s ennek következményeképen

kényszerült Ázsiában is védelmére kelni Anglia érdekeinek. A világháborúra — mert annak mondható — vezetett brit politika szörnyű gazdasági válság- és nyomoruságba sodorta az egész emberiséget, azért is oly igen nagy a megboldogult királynőnek a hozzá tartozandósága. Nemcsak a saját népei tartoznak abba, hanem még inkább az ellenségei, kik fegyverei súlyát szenvedik és az egész világ, mely a békétlen, soha meg nem nyugvó, folyton rést kutató és előre törekvő angol politikának következményeit viseli. Mindannyi joggal törődhetik e haláleset alkalmából arról, hogy mi lesz vele, hogy mi következményekkel fog reá nézve az angol trónváltás járnai?

Mert bármi csekély közvetlen befolyást gyakorolt is Viktória királynő a kormányzat irányára, mégis tagadhatatlanul nagy horderejű lesz a továbbiakra nézve az új uralkodó trónralépte. Egy ma érkezett távirati tudósításunk szerint az összes párisi lapok megegyeznek abban, hogy a királynő halála nagy változásokat fog előidézni Anglia politikájában, s a „*Matin*“ című ujság nagyobb jelentőséget tulajdonít ennek, mint a milyennel bírt annak idejében *Bismarck* herceg halála.

A várható új fordulatnak elsősorban a délafrikai háborút illetőleg kell a helyzet megváltoztatására döntő hatással lennie, mert kétségtelen, hogy a burok ellen immár második éve folytatott és még

mindig beláthatatlan tartamu háborusajátképen a mind súlyosabbá váló komplikációk csomópontja. Amint hogy Anglia hatalmának e háboru által történt lekötöttsége volt közvetve az előidézője a kínai kavarodásnak, melybe Európa összes hatalmasságai belevonattak, úgy viszont ez a végnélkül huzódó s a békés megoldásnak még lehetőségét is alig nyújtó kínai felfordulás határozottabb formába öntődnek s tisztultabb képet, gyorsabban lefolyó kifejlést nyerne, ha a legközelebről s legközvetlenebbül érdekelt hatalom, Anglia, teljes erejével léphetne ottan akcióba.

A bur háborunak gyors befejezése nem csak sürgős, de valósággal életkérdés Angliára nézve és biztosra lehet venni, hogy az új fordulat főképp ebben az irányban fog érvényesülni. Affelől sem maradunk bizonyára sokáig kétségben, hogy a hadjáratnak rövid idő multán bekövetkezendő vége azáltal lesz-e elérve, hogy a megkésztetett erővel folytatott harcokban a bur népet hamarosan leverik és országukat végkép elfoglalják, vagy pedig az által, hogy az igazságtalanul megtámadott hősiess néppel tisztességes békét kötnek.

Az egész világ ez utóbbit óhajtana és minden jel arra mutat, hogy a fordulat a délafrikai kérdés megoldása körül ebben az irányban fog bekövetkezni. Az aranyásók kapzsi politikája és elhamarkodott vállalatának vészhozó következmé-

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét biztosította baleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

TÁRCZA.

Az új angol királyról.

Albert Eduárd, Anglia új királya.

Viktória királynőnek legidősebb fia volt, s született Londonban a Buckingham-palotában 1841. november 9-én, tehát most hatvanadik évében van. Apja kiváló gonddal nevelte: az oxfordi és cambridgei egyetem hallgatója volt. Számos és nagy utazást tett; volt Amerikában 1860-ban, a Keleten 1862-ben és Indiában 1875—76-ban. Budapesten is gyakran megfordult, s tisztelet-beli tagja a Nemzeti kaszinónak. Megnősült 1863. márczius 10-én; neje Alexandra, IX. Keresztély dán király leánya, két fia és három leánya volt, de az egyik fia a clarencei herceg, a trónörökös, 1892. január 9-én meghalt. Most György herceg a trónörökös.

Nagyon sokan lesznek, a kiket meglep majd az, hogy Angolországban is van legitimista párt, a mely trónbitorlónak tartotta Viktória királynőt is, s annak tartja az új királyt is. Ez a mostani legitimista párt hatvan évesnél alig valamivel idősebb s ugyszólván egyenesen Viktória királynő ellen alakult. Mig ugyanis IV. Vilmos ült a trónon, a párt, mely már akkor is szervezett volt, nem ütötte fel a fejét. Mikor azonban 1837. június 20-án éjjel két órakor IV. Vilmos meghalt s Nagy-Britanniának vérrel egybeforrasztott koronája Viktória

hercegnő fejére szállt, két nappal trónralépte után asztalán találta azt a híres tiltakozó manifestumot, melyben „Anglia legitimista pártja őt trónbitorlással vádolja és detronizálással fenyegeti.“

Ez a legitimista párt a Stuartok királyi házának híve s azért 1837. júniusában lázba jött a fölött érzett szégyenében és bánatában, hogy Ruprecht bajor herceg, Anglia, Irland, és Skótország „legitim királynőjének“, Mária bajor hercegnőnek fia a jubileumi ünnepekre Londonba ment, hogy a „hannoveri trónbitorlónak“ — mondják — hódolatát fejezze ki. Azon fáradoztak állandóan, hogy Ruprecht bajor királyi hercegnek, vagy szerintük „Cornwall hercegnek“ Anglia trónjára való isteni jogát bizonyítsák, a melyet ő a századok viharai közt sem veszíthetett el, mert ez a joga elveszithetetlen.

Bárhogy van is a dolog, azt az egy tényt még a most uralkodó angol királyi ház legfanatikusabb barátai sem állíthatják, hogy Viktória királynő dinasztiaja angol volna. Az egyetlen csepp angol vér, a mely a mostani dinasztia ereiben csörgedez, Tudor Margitól, VII. Henrik legidősebb leányától és IV. Jakab skót király nejétől maradt fenn. Ezeknek az unokája volt az IV. Jakab, a ki I. Jakab néven otthagyhagyta szük skót hazáját s az egész egyesült, jobban mondva egyesített királyság koronáját a fejére tetette. Első Jakabnak leánya, a ki büszke daczból skót nevet mind halálig fentartotta, Stuart Erzsébet, egy né-

met fejedelemhez, és pedig Frigyes pfalzi választó fejedelemhez, ment nőül, s ebből a családból származott az a Zsófia, a ki egybekelvéen a hannoveri választófejedelemmel, I. Györgynek adott életet, kinek Stuart Erzsébet egyszerű nagymama volt. I. Györgyvolt az, a ki a hannoveri wels-házból elsőnek jutott az angol trónra a mult századk második évtizedében, 1714-ben. A négy György és a négy Vilmos mindegyik német herceg nőt vett feleségül, s Viktóriában több a német vér, mint az angol, mert az angol nemzeti dinasztinához való laza kapcsolatát csakis a már említett Tudor Margit, VIII. Henrik legidősebb nővére képezi, az a Tudor Margit, kinek férje VI. Jakab skót király 1513-ban Flodden Fieldnél hősi halállal halt meg.

Viktória királynőnek a koronája sem volt olyan régi, mint az ember gondolná. Az igaz, hogy az ékköveket mind régi koronákból szedték össze. Azt a koronát, melyet, a királynő a megkoronáztatásakor, 1838-ban használt, hatvanhárom évvel ezelőtt készítette a londoni Rundell és Bridge cég s a legitimisták nagy öröme ezzel és nem valamely régiebb koronával koronáztatta meg magát. Azért azonban már nagyon haragudtak, s ezt nem tudják Viktóriának megbocsátani, hogy a koronába befoglaltatta azt a páratlan szép rubint, a melyet hagyomány szerint a castiliai király adott Eduárdnak, a „fekete hercegnek“ a poitiersi csata után. Ez ellen meg néhány évvel ezelőtt a Westminster Gazette is kikelt abból az al-

nyeivel az angol nép s a parlament jelentős része már torkig van s felülről csak egy kis agi-ra volna szükség, hogy a kalandor politika, mely annyi gyászt és keserűséget okozott két nemzetnek s kárt az egész világnak, képviselőivel együtt megbukjék, s azok vegyék az ügyek vezetését kezükbe, kik nemzetüknek s a világnak a békét visszaadni őszintén törekednek. Ez a békülékenyebb fellépés most, a trónváltással, erkölcsi tekintélynek csorbolása nélkül is lehetővé vált Angliára nézve, mit a kedvezőtlenül alakult harctéri viszonyok csak ajánlatosabbakká tesznek.

Es valóban az angol nemzet elhalt királynéjának sírjára szebb díszet nem helyezhetne, mint azt a pálma ágat, mely a bur háborúnak méltányos békével való befejezését jelképezné.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23.

A folyosón mindenki az angolok nagy gyászáról, Viktória királynő haláláról beszél, valóban pártkülönbség nélkül, őszinte részvétellel. *Dániel* Gábor alelnök, a ki a távollevő *Perzel* Dezsőt helyettesíti, a miniszterelnökkel konferál a magyar parlament gyásza felől s ez az oka, hogy az ülést még a szokottnál is későbbben nyitják meg ma.

Végre 11 óra felé megnyitja *Dániel* az ülést és a formalitások után az angol nemzet gyászáról tesz jelentést. A képviselők felállanak, a mi még ünnepélyesebbé teszi a jelenetet. — Aztán a gyász jeléül az ülést felfüggesztik.

A szünet után aztán ismét belemélyedt az egész Ház a belügyi költségvetés szürke unalmába, a melyet még általánosabbá tesz *Major* Ferencznek, a „mindentudó néppárti doktornak” érdektelen, százszor hallott és ismételt fejtegetése az egészségügyről. Kétségtelenül fontos és nagyérdemű téma ez, de a *Major* előadásában még *Mark Twain* tárczái is émelygősek és unalmasak volnának.

A képviselők ki is tódulnak a folyosóra és szivarfüst mellett tárgyalják a napi eseménye-

ket. Csupán a csengetyű hívására mennek be ismét, a mikor már a miniszterelnök válaszol az elhangzott vádakra.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Dániel* Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, és *Hegedüs* Sándor miniszterek.

Elnök beterjeszti az elnöki irományokat.

Az angol királynő halála.

Elnök mély részvétellel jelenti be Viktória angol királynő halálát. Hosszu uralkodása alatt megszilárdult Anglia alkotmánya és felvirágozott közigazgatása. Az angol nép gyászában szíve fájdalommal osztozik a magyar nemzet, melynek alkotmánya ép oly régi, mint Angliáé. A képviselőház engedelmeiből az elnöki székéből ad kifejezést részvétének az angolok nagy vesztesége fölött. A képviselőház részvétét közölni fogja az angol törvényhozás elnökségével s a gyász jeléül az ülést 10 perczre felfüggeszti. (Élénk helyeslés. (A bejelentést a képviselőház tagjai állva hallgatták meg.) Szünet után folytatták

a belügyi költségvetés

tárgyalását.

A közegészségügyi tételnel

Major Ferencz szólal fel és a közegészségügyet behatóan kívánja tárgyalni. Széll szemben *Zichy* János grófnak ad igazat, mert a közegészségügy rossz és (páthosszal) ezt minden magyar orvos is bizonyítani fogja.

Podmaniczky Frigyes báró: Tyűh-ü-ü-ü! (Nagy derűtlenség.)

Major: Csupán egy dologban van elismeréssel *Szell* iránt: a gyermekhalandóság megállításában. E téren csakugyan sokat tett a miniszterelnök. De a közegészségügy terén még igen sok tenni való van. Első sorban a trachoma ellen még eddig sem tettek elegendő intézkedést, a trachoma még mindig veszedelmesen terjed. Az elmebetegeknek nincs elegendő intézetök. A fővárosi tébolydák a zsu-folásig telve vannak és a vidékről felhozott elmebetegeket nem képesek elhelyezni. A vidéken aztán holmi zugelmeintézetekben helyezik el az elmebajosokat, a kiknek bajuk ott csak súlyosabb lesz. A vidéken is tehát több tébolydát kell felállítani.

Szól ezután az ápolás ügyéről. E tekintetben a legnagyobb nyomorúság van. Az ápolókat is nevelni, oktatni kellene és erre törvényhozási intézkedést kér.

Az orvosi vizsgák revízióját kéri, de különösen a közegészségügyi törvény revízióját követeli. Addig, a míg a körorvosok és községi

orvosok 20—30 kros látogatási díjakat kapnak, addig a vidéken és különösen a kis községekben az egészségügy javulni nem fog.

A titkos orvosszerek ellen is hathatósabb intézkedést kér.

Nem pártszempontból beszél, épen ezért felemlíti, hogy a miniszterelnök intézkedését a hazai fürdők érdekében örömmel helyesli. Kijelenti, hogy csupán a közegészségügy érdekében szólalt fel. (Helyeslés.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Major beszédére reflektálva igéri, hogy ugy a trachoma megállítására, mint általában a közegészségügy javítására mindent elkövet, de *Major* szemben kijelenti, hogy eddig is a lehetőség és tehetsége szerint sokat tett. (Helyeslés.)

Megigéri továbbá a közegészségügyi törvény revízióját. Legközelebb javaslatot nyújt be a lelencz-intézetek felállítására ügyében.

Pichler Győző a pékműhelyek tisztátlan-ságáról és az ott történő visszaélésekről szól. Kér intézkedést.

A tételt elfogadták.

TÁVIRATOK.

Királyunk és a bolgár fejedelem.

Szofia, jan. 23. A hadügyminiszteriumból sugalmazott Telegraf című lap nagy meglepéssel ad hirt arról az egy óráig tartó fölöttébb kegyes fogadásról, a melyben *Ferdinánd* fejedelem *Ferencz József* királynál részesült, és azt mondja, hogy a király bemutattatta magának *Nikiforov* tábornokot, a bolgár belügyminiszterium irodafőnökét és huszonöt perczig beszélgetett vele katonai dolgokról.

A kínai bonyodalom.

Páris, jan. 23. A Havas-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: A követek ma tartott ülésükön elhatározták, hogy a közös jegyzékre vonatkozólag fölvilágosítást kérő jegyzékre csak akkor fognak válaszolni, ha a kínaiak elhatározásaikkal és tetteikkel bebizonyítják, hogy hajlandók az elfogadott föltételeket teljesíteni. Első föltétel a bűnösök megbüntetésére. A követek a főbűnösök megbüntetésének kérdésével foglalkoztak és későbbre tartották fön maguknak azt a jogot, hogy *Csing* herczeggel és *Lihungesang*-gal tárgyaljanak

kalomból, hogy a walesi herczeg Southamptonban egy új dock felszentelésénél „nagy őse”, a fekete herczeg emlékére ivott s akkor az említett lap nagyban hangoztatta, hogy a walesi herczegnek jó lesz, ha angol eredetével kevésbé érdeklik, mert akadhat egy genealogus, a ki a mostani diasztia származásának és nemzetiségének titkait kimutatja.

Az angol legitimista párt minden év január harminczadikán tartja ünnepét, a mikor is a 251 évvel ezelőtt lefejezett I. Károlynak lovaszobrát Charing Crossnál megkoszoruzza s fehér rózsákkal borítja el. Különben nagyon ártatlan a demonstráció, a melyet a legitimisták minden évben rendeznek. A templomokban be szokták földni a fejüket akkor, mikor Viktória királynéért imádkozik a pap s nyílt lázadással fenyegetőznek. A kormány azonban ennek megakadályozására nem tett semmit, abból az elvből indulva, hogy a legitimista tüntetések fentartandók már csak azért is, hogy meglássák az uralkodók, mi sors fenyegeti azt a fejedelmet, a ki a korát nem érti meg. Az angol parlamentben továbbá a királynő civilizációjának tárgyalása alkalmával minden évben felállt a legitimista párt egy egy tagja s határozati javaslatot nyújtott be Viktória királynőnek az uralkodásától való elmozdítására. A kormány ez ellen nem tesz mást, csak napi-rendretérést indítványoz, az elnök felteszi a kérdést, a ház szavaz s az ügy egy évre el van intézve. Így volt ez a Viktória királynő uralkodása alatt, így lesz az új király alatt is.

Van aztán még egy másik párt is, a mely a régi száli frank jogból kiindulva azt mondja,

hogy Viktória királyné halála után a trón nem a walesi herczegre, hanem *Frigyes* német császárnak özvegyére, II. Vilmos németcsászárnak anyjára fog szállni. Az első, a ki ennek a pártnak hiva volt, *Froude* oxfordi tanár, utána jött *lord* *Lonsdale*, azután *lord* *Methuen* stb. Annyi tény ugyan, hogy a trónöröklés rendje Angliában nincs alaptörvényben meghatározva s a törvényhozás a trónöröklési rendet bármikor megváltoztatja, mint ahogy ezt meg is tette már ismételtén és pedig II. *Jakab* király születésekor 1688-ban és halálakor 1701-ben. A fennálló törvények azonban elegendők arra, hogy ennek a pártnak a létalapját megsemmisítsék, s tévedésen alapulnak *Froudenak* a „Review of Reviews”-ban hangoztatott állításai, melyek szerint *Frigyes* császár özvegyét illeti a trón Viktória halála után.

Testvérek közt a fivérek elsőszülöttségi rendben a nővérek előtt jogosultak a trónra Angliában is. II. *Eduárd* király óta, a ki 1327-ben halt meg, az angol trónörökös a *Price* of *Wales* nevet viseli, s az 1377-ben meghalt III. *Eduárd* óta még ezenfelül a következő neveket: *Cornwal* herczeg, *Rothsay* herczeg, *Chester* és *Garrick* grófja és a trónörökös legidősebb fiára akkor is átszállanak, ha a trónörökös nem is jutott a trónra, s ez eléggé bizonyítja, hogy a míg férfi-ág van, addig ez megelőzi a nő-ágot. A nők csak akkor juthatnak trónra, ha az uralkodó ágnak már nincs férfi-sarja. Egy nővér tehát a fivérét sohasem zárhatja ki az öröklésből.

Ez a párt nem is igen erős, s fele sem olyan, mint az előbb említett, ugynevezett ja-

kobita-párt. Angliában azonban nem léphet fel trónkövetelő a nélkül, hogy mindjárt pártja is ne akadna. Ezért a jakobiták a társadalom bizonyos rétegében nagy rokonszenvenek örvendenek.

Ezek a jakobiták — a kikről előbb különben már szóltunk — nem ismerik el az 1701-ben kelt Act of Settlementa, mely szerint az 1649-ben lefejezett I. (Stuart) *Károly* katolikus utódai a trónöröklésből ki vannak zárva, s hogy a braunschweig-hannoveri ház, azaz I. *Károly* nővéreinek, *Skot* Erzsébetnek leszármazói — a kik közé Viktória királynő is tartozott s az új király is tartozik — volna jogosítva a trónra, hanem azt tartják, hogy miután az 1688-ban elkergetett II. *Jakab* király férfi sarja 1809-ben *York* *Henrik* herczeg bíbornokkal kihalt a trón öröklésére II. *Jakab* király nővéreinek *Henriettnek* *Orleans* *Fülöppel* kötött házasságból eredt leszármazottjai jogosultak. Ebből a házasságból egyetlen egy gyermek származott csak: *Anna-Mária* orleansi herczegnő, a ki 1864-ben *Viktor* *Amadeus* savoyai herczeg neje lett, s ezeknek dedunokája volt *Mária* *Beatrice* savoyai herczegnő, a ki VI. *Ferencz* modenai herczeghez nőül mentén, nagyanyja lett *Mária* *bajor* trónörökös nejeinek, a kit — mint már említettük — a jakobiták az angol trón jogos örökösének s Anglia „legitim” királynőjének tisztelnek.

Szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy a múlt században a *Salm-Hogstraaten* herczegek, *Erzsébetnek* a pfalzi választófejedelem nejeinek leszármazói is trónigényekkel léptek fel Angliában. Ezeknek azokban kevés hívők akadt,

arra nézve, hogy milyen feltételek mellett hajtsák végre ezeket a büntetéseket.

Török dolgok.

Filippopoly, jan. 23. Konstantinápolyi hírek szerint ott legutóbb két ifju török körlevelet terjesztettek. Az egyiknek ez volt az aláírása: Ottomán bizottság az egység és haladás számára, a másik alá a Szabadelvű Ottomán központi bizottság bélyegzője van nyomva. Az utóbbi körlevél föltétlenül szükségesnek mondja a mostani regime megváltoztatását. A két körlevél, a mely arra a híresztelésre adott okot, hogy az ifju-törökök államcsinyt terveznek, állítólag nagy nyugtalanságot okozott az előkelő török körökben. A viszonyok ismerői azonban meg vannak róla győződve, hogy az ifju-török párt nem képes államcsinyt végrehajtani s így az említett körleveleknek nem tulajdonítanak jelentőséget.

Az angol királynő halála.

(Nyolczvanegy harangütés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

Londonban tegnap már egészen biztosra vették, hogy a királynő a nap folyamán meghal, a halál híre, mely Osborneól este hét órakor érkezett Londonba, a lakosság összes köreire igazán lesújtólag hatott.

Az Evening Standard külön kiadása volt az első, mely a gyászhirot a lakossággal közölte. Az újságnak ezt a híret csakhamar megerősítették a harangok, melyek London összes templomaiban megszólaltak. Ez a halotti harangzás az elhunyt királynő életkorának megfelelőleg nyolczvanegy kimért harangütésből állt.

A lordmayor rendeletére azonnal meghúzták a *Szent Pál székesegyház nagyharangját is*, mely egybehangzó állítások szerint a tizenkilencedik században egyetlen egyszer sem szólalt meg.

A lordmayor a gyászhirot azonnal kinyomatta és a gyászszegélyű plakátok az utcákon csakhamar mindenütt megjelentek. Ezeket a

plakátokat, jóllehet mindenki tudta, hogy miről szólnak, az emberek százai vették körül; a nők, miközben elolvasták, keserves zokogásban törtek ki.

A mai hatásból ítélve már most következtetni lehet, hogy a lakosság gyásza az egész királyságban époly mély, mint általános lesz.

A templomokat este kinyitották és leg többjében éjjeli gyászistentiszteleteket tartottak.

A királynő utolsó perczeiről részleteket még nem tudnak, de általánosan azt mondják, hogy *fájdalom nélkül és szelíden mult ki*.

A londoni lordmayort — mint már megirtuk — a királynő haláláról közvetlenül a walesi hercegtől kapott távirat értesítette, Albert Edward aláírással.

Az aláírással ezuttal a különben szokásos „walesi herceg” jelzés elmaradt. Azt következtetik ebből, hogy *Anglia jövendőbeli királya az Albert Edward nevet fogja viselni*.

London gyászbán.

London, január 22.

Az egész város mély gyászbán van. A színházak és egyéb mulatóhelyek zárva vannak. A Cityben a halál híreire rögtön megkonduktak az összes harangok. A lapok fekete keretű külön kiadásokat adtak a királynő arcképeivel, kötetmennyekkel és nekrológokkal. Lehetetlen leírni a gyászt, a mely mindenütt megnyilatkozik.

Hivatalosan jelentik, hogy a királynő az egész királyi családtól körülveve fájdalom nélkül és csöndesen szenderült el. A winchesteri püspök a királynő végső leheletéig maradt a halottas teremben. *Balfour*, a kincstár első lordja a halál pillanatában a kastélyban volt, de nem a halottas szobában. *Ritchie* belügyminiszter nincs Osborneban.

A királynő rokonai között, a kik tegnap Osborneba érkeztek, volt *Lajos battenbergi herceg* és neje, továbbá *Keresztély schleswig-holsteini herceg*, a ki azonban a királynőt már nem találta életben. *Albany* herceget és a *szász-koburgi* herceget mára várják a Buckingham-palotába, a honnan rögtön Cowesba mennek. A vidékről és a gyarmatokról érkező táv-

iratok az összes angol alattvalók gyászáról adnak hírt. A világ minden részéből részvétláv-iratok érkeznek.

A Daily Chronicle jelentése szerint *Viktória* királynőt férje mellett, a frogmorei mauzoleumban fogják eltemetni.

Az új király esküje.

London, január 23.

Az új király elhatározta, hogy a *VII. Edward király indiai császár* czímet veszi fel. Az angol kormány változatlanul megmarad.

A parlament ma délután 3 órakor ült össze. A parlament tagjai letették a hűségsküt a királynak, mire az új király fölesküdü az alkotmányra. *VII. Edward* király erre előadta proklamációját és pedig nem olvasva, hanem élőszóval. A proklamáció szövege csak holnap, vagy holnapután jelenik meg a hivatalos lapban.

A gyász Budapesten.

Budapest, január 23.

Az angol királynő halálának híreire *Budapest* ma reggel az összes konzulátusi hivatalok épületein féllárbócra eresztették a nemzeti lobogókat, a gyász jeléül. Három gyászlobogó leng az angol királynőhöz czimzett szállón és a Deák Ferencz-utcában, valamint a budapesti angol klubok épületein is.

Az angol királynő halála alkalmából *Thornton Conway* Charles angol főkonzul a Hungária szállónak tetejére s főhomlokzatára kitűzette a gyászlobogót. A haláleset alkalmából igen sokan jelentek meg az angol kolónia tagjai közül úgy a Hungária-beli konzuli lakáson, mint a földszinti angol társalgóban, ahol azonban a gyászt illetőleg eddig megállapodásra nem jutottak. A Hungária szálló 116. számú termében gyászkeretes iv van kitéve s ide írják neveiket a résztvevők, illetőleg névjegyeiket hagyják hátra. Az angol kolónia tagjai a főkonzullal egyetemben le vannak sujtva. *Thornton Conway* főkonzul 10 óra előtt néhány percczel kapta meg a hivatalos táviratot a haláláról, amelyet aztán rögtön tudatott az érdekeltekkel. Ma délig *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter és felesége, meg *Harkányi* Frigyes báró

mert akkor még éltek a Stuart-ház férfiivadécai. A Salm-ház férfiága 1738-ban halt ki. Az első Salm herceg, hogy a hercegi czímet megkapja, 1623-ban megtagadta a katolikus vallást s az anglikán egyházba lépett. A ma is még virágzó Salm-Salmház csak úgy áll rokonságban Skót Erzsébettel, hogy az 1739-ben hercegesített Salm Miklós, a ki 1741 óta a Hongstraanten hercege nevet is viselte, nőül vette a mai Salm-Salm-család egyik őst, Salm-Salm Dorotyá fiúsított hercegnőt.

Befejezésül egy komolyan nem is vehető trónpretendens-családról is említést akarunk tenni, s ez az Orleans-ház. A második francia császárság korában, midőn az Orleans-ház Franciaországból száműzetett, Angliában támasztott trónigényeket s azt hangoztatták — a mi különben igaz is — hogy az orleansok oldalági rokonai Stuart Erzsébetnek, I. Károly nővérének és Stuart Máriának; és hogy Orleans Fülöpnek, az Orleans-ház ősapjának második neje Liselotte pfalzi grófnő volt, Stuart Erzsébet unokája.

Őt család támaszt tehát igényeket az angol trónra, de azért Albert Eduárd walesi herceg lett Viktória királynő utódja.

Sok badarságot beszéltek és sok ostobaságot irtak már a walesi herceg vagyoni viszonyairól. Hosszu időn át a cornwalli hercegség jövedelme képezte egész vagyonát. Ebből vette a sandrighami kastély s az e körül fekvő nagy kiterjedésű birtokot. A mennyi pénze ennek megvétele után maradt, össze-vissza vagy háromszázezer font sterling, azt a megházasodásával járó kiadások fedezésére és a marlborough hou-

se bebutorozásáért járó összeg kifizetésére fordította. A mikor Dániából Alexandra hercegnőt nőül vette, a parlament az ő számára negyvenezer felesége számára pedig tizezer fontot biztosított évente. Anglia most trónra lépő uralkodója tehát évenként a cornwalli hercegség jövedelmével együtt száztizezer fonttal rendelkezik. Sokkal kisebb ez az összeg, mint a mennyi évi jövedelme egy-egy angol milliomosnak van.

Nyílt titok az a vizsgálat, a melyet az angol parlament megbízásából egy bizottság tartott a walesi herceg vagyoni viszonyai fölött. A vizsgálatra kiküldött bizottság konstatálta, hogy udvartartását a legnagyobb rendben vezeti a walesi herceg. A bizottságnak igaza volt: jó házigazda Anglia trónjának legközelebbi birtokosa. Valósággal minta-háztartást vezet, gondja van mindenre, a mi házában történik, ő maga is jeles ismerője a lovaknak, így tehát kitűnően berendezett istállója van. Uradalmi épületeinek legnagyobb részét újraépíttette, urához hű cselédség lakik ezekben. Mindene van odahaza. Ezért mondták egyszer róla nagyon találóan: hogyha ki akarná éheztetni, ez nem sikerülne, mert sokáig el van látva éléskamrája étellel, pinczéje itallal.

A walesi hercegnek nagy személyzete van. A marlborough housenek egyedül több mint negyven személyből áll a szolgaszemélyzete. Még becsmester is van köztük. Általánosságban el van terjedve az a nézet, hogy a hercegek nem fizetnek sose a vasuton; nem vesznek sose vasuti jegyet. Mindenki előtt ismert dolog azonban, hogy a walesi herceg kiadásainak

legnagyobb részét ép utazásai emésztik meg. Továbbá azok a nagy borralalók, a melyeket lépten-nyomon osztogat.

Kizárólag csakis brit czégeknek vásárol a herceg, számláit pedig azonnal kifizeti. Ha a czég még egyszer beküldi a már egyszer kifizetett árukról a számlát, több megrendelést nem kap. Ötven-hatvan ló van istállójába kötve. Német rokonainak példáját abban a tekintetben, hogy szolgálknak a fizetésen kívül ellátást is adnak, nem követte a walesi herceg.

Levélpapírra és bélyegre sokat költ. Néha „hivatalból” megy el a levél, ebben az esetben O. H. M. S. et, az On Her Majesty's Service rövidítését írják a borítékra. Sok sürgönyt is ad föl. Így tehát épenséggel nem csodálatos, hogy kétezer font sterlingre rúgnak évenként postaköltség i.

Azon kiadásai is nagy összeget képviselnek, a melyeket saját személyére fordít. Ha színházba megy, királyi páholyba szóló jegyet vesz. Azért kell kifizetnie ezt is, mert az angol színházak rendszerint magánvállalatok, ilyenektől pedig nem akar szívességet elfogni. Ha ingyen jegyet fogadna el, ezt reklámnak tekintené a színház is, a közönség is. Sokba kerültek neki az utóbbi időben nászajándékai is. Nemcsak rokonainak, hanem távoli ismerőinek is szokott ilyen ajándékokat küldeni. Megüli az ünnepeket, családtagjainak névnapjait és születésnapjait is, a melyek szintén sok pénzt emésztnek fel.

fejleszték ki részvétüket, az angol kolónia számos tagja írta alá az ívet.

A gyász módozatait illetőleg eddig intézkedés nem történt. Minden valószínűség szerint nagy gyászünnepet rendeznek a Hold-utcai skót templomban, a mely alkalommal *Moody* András dr. anglikán lelkész tartja a prédikációt.

Megemlítjük itt, hogy az Angolországból idekerült munkások szintén kitűzték zászlójukat gyásznak jelül Váci-ut 102. számú helyiségükre.

A gyász Bécsben.

Bécs, január 23.

A bécsi lapok nagyon melegen bucsúztatják *Viktória* királynőt és igen rokonszenvesen üdvözik az új királyt. — A *Wiener Zeitung* azt mondja, hogy *Ferencz József* hűséges barátját veszít *Viktória* királynőben. Az elhunyt királynő ravatalánál egy nemzet gyászol, a melynek Ausztria-Magyarország mindig barátja volt. A többi lapok is cikkeket közölnek, a melyekben az elhunyt iránt legmelegebb rokonszenveknek és Anglia iránt legbensőbb részvéteknek adnak kifejezést.

Az angol nagykövetség a királynő halálának hírére félárbóczra eresztette a britt lobogót. Nemsokára azután az angol nagykövetségen megjelent a *cumberlandi* herceg és később *Eulenburg* herceg német nagykövet. Ejjél után megjelent *Goluchowski* gróf külügyminiszter, hogy kifejezze részvétét. A ma érkezett első írásbeli részvétnyilatkozatok között van *Fülöp* kóburgi herceg részvétirata.

A király ma délelőtt 10 óra 30 perczkor az angol nagykövetségre hajtatott, hogy a nagykövetnek és feleségének személyesen fejezze ki részvétét és körülbelül fél óra hosszat időzött a nagykövetségen. — Nemsokára azután megjelent a nagykövetségen a *cumberlandi* herceg. A kitett részvétiven már az arisztokráciának számos tagja és sok udvari és állami méltóság van aláírva.

A Pol. Corr. értesülése szerint *Goluchovsky* gróf külügyminiszter *Viktória* királynő elhunyt alkalmából részvétáviratot küldött *Edvárd Albert* királynak és megbizta *Deym* gróf londoni osztrák-magyar nagykövetet, hogy az angol kormánynak a külügyminiszterium nevében részvétét fejezze ki.

Ferencz József királyt a temetésen *Ferencz Ferdinánd* trónörökös képviseli.

Külföldi lapok Viktória haláláról.

Páris, január 23.

A párisi lapok *Viktória* királynő halálát a legnagyobb jelentőségű eseménynek mondják. A *Matin* sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonít az angol királynő elhunytának, mint annak idején *Bismarck* herceg halálának. Majdnem valamennyi lap konstatálja, hogy *Viktória* királynő uralkodása Angliát nagysága tetőpontjára emelte, de most a transzváli háboru elitélése mellett hanyatlást jósolnak Angliának. Azt mondják továbbá, hogy a trónváltás bizonyára nagy változásokat fog előidézni Anglia politikájában.

Berlin, január 23.

A berlini lapok szerint *Viktória* királynő halálához nagyban hozzájárultak a délafrikai háboru feletti gondok is. Az angol viszonyokkal ismerős politikusok szerint, az angol politika Délafrikában a régi marad.

Vilmos császár a német trónörökösöt Londonba rendelte dédanyja temetésére.

London, január 23.

A *Tribuna* külön kiadásban ezt írja az angol királynő haláláról: Tekintettel a késő órára, be kell érünk azzal, hogy a királynő

iránt érzett tiszteletünknek és nagybecsülésünknek adunk kifejezést. Az angol nép a ma fájalmában ne veszítse el a jövőben való hitét és fogadja szívesen igaz barátjának, Olaszországnak vigasztaló szavait.

Washington, január 22.

Az angol királynő halála hírére *Mac Kinley* elnök rögtön részvétáviratot küldött a királynak a maga és az amerikai nép nevében. Hay külügyminiszter *Landsdowne* külügyminiszternek kondoleált az Egyesült-Államok kormánya nevében.

Victoria királynő vagyona.

Most, hogy az egész világ *Viktória* királynő betegségéről beszélt, egyebek közt szóba került az is, mennyi a királynő jövedelme és vagyona. Nos, *Viktoria*, bár „szegényen“ kezdte, a világ leggazdagabb uralkodói közé tartozott. Vagyona megér vagy félmillió sterlinget. Mint angol királynő évenként 385.000 font sterlinget huzott az államtól, mely összegből 60.000 font a saját magánpénztárára esett, a többi pedig udvartartásra és reprezentációra kellett. Anyjától *Viktória* 8000 font jövedelmet örökölt; mikor férjhez ment, férje évi 30.000 fontot kapott. Minthogy pedig a nagykoru királyi hercegekről az ország külön gondoskodik, a királynő, azok nagykorúsága óta szabadon rendelkezhetett jövedelmének minden shillingje fölött. Ennek volt is látszatja. Ezekon kívül a lankaszeri hercegség évi 50.000 fontot szállított a királynő pénztárába, a *cornwalli* hercegség jövedelmeit a *velsi* herceg nagykorúságáig élvezte s ez átlag évi 70.000 font; 1852-ben egy vén angol zsigori 500.000 fontot hagyott a királynőre, mely összeg azóta bizonyára egy millió fontra növekedett. Férjétől *Viktória* 600.000 fontot örökölt. Szerencsés vásárlások csak növelték *Viktória* vagyonát; összevásárolta csaknem egész *Osbornet*, *Balmoralt* s a külföldön is bőven szerzett ingatlanságot. Vásárolt földbirtoka évi 20—25.000 fontot jövedelmezett tisztán. Ezekhez járultak a különféle ünnepélyes alkalmakkor adott óriás értékű nemzeti ajándékok, ékszerek, csipkék, ruhák, stb.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: *Coralie* és *Tarsa*, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Péntek: *A gascognei nemes*, operette. (Páros bérlet.)

Szombat: *A gascognei nemes*, operette. (Páratlan bérlet.)

lépni. Es mikor *Turchányi* elkezdett játszani, énekelni, táncolni, kellemesen meglepetve látta, hogy tökéletes és kedves alakítása. A művész sokoldalúságának és nagy rutinjának fényes jelét adta a mai beugrásával és méltán megérdemelte a zajos tapsokat és a gyakori kihívásokat.

Rédei Szidi ma ismét gyarapította kiváló sikereinek számát. Oly szépen, oly tisztán énekel és oly kecsességgel játszott, hogy a közönség valósággal felvillanyozva a szép énektől, zajos tapsal kérte az ismétléseket.

A főszereplők közül még *Parlagi Kornéliát* kell kiemelnünk, ki *Antonia* szerepében méltó partnere volt *Rédei*-nek és *Turchányi*-nak. A többiek, mint azelőtt, úgy most is a legjobbat nyújtották.

* *Gascognei nemes*. A pénteki reprizre nagyban készül az énekes személyzet. Egy hét óta mindennap zenekari próbán vannak s az operett már teljesen kész, úgy, hogy a házi főpróbát ma tartják meg. Holnap, pénteken lesz a nagyszabású és rendkívül mulattató operett bemutatója s ahogy a közönség szokatlanul nagy érdeklődése mutatja, az operettnek óriási sikere lesz.

* *Felhő Rózi beteg*. Szintársulatunk kedvelt subrettje a napokban erősen meghült és daczára ennek, a mai „Görög rabszolga“ előadásban *Iris* szerepében fel akart lépni, de az orvos határozott ellenkezése folytán, a mai napon kénytelen volt szándékáról lemondani. A hülés már mulófélben van és a kis művész remélhetőleg még e héten ismét fel fog lépni.

* *Hangverseny*. *Purcsi János* és *Szeghő Sándor*, az aradi zenede tanárai február hó 10-én, vasárnap délután 5 órakor a *Krispin-féle* teremben hangversenyt rendeznek, a mely rendkívül érdekesnek ígérkezik. A hangverseny érdekességét emeli *Scherhag Ernő* urnő zongorajátéka, valamint *Szeghő Sándorné* urnő éneke, ezenkívül a kamaraművekben *Mayer Ede*, *Robitsek Samu* és *Scherhag Ernő* urak működnek közre. Előjegyzéseket ezen hangversenyre a holnapi naptól elfogad ifj. *Klein Mór* könyvkereskedése. Jegyek ára: 3 és 2 korona, belépő-díj 1 korona.

A Kossuth-párt

és a kereskedelmi tárcza.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

A függetlenségi Kossuth-párt ma értekezletet tartott. Az értekezletnek tárgya a kereskedelmi miniszter tárczájának költségvetése volt, melynek megvitatása közben a párt igen érdekes elvi álláspontot foglalt el azon indítvány folytán, melyet *Barta Ödön* képviselő terjesztet az értekezlet elé.

A magyar kereskedelme szomorú jelensége gyanánt hozta fel *Barta Ödön* azt a tényt, hogy a magyar nyers termények mily mostoha elbánásban részesülnek, mert a kormány nem tette meg eddig azon intézkedéseket, melyeket a magyar nyers termények védelme megkövetel és melyek nélkül rossz gazdasági viszonyaink soha sem fognak javulni. Felemlítendőnek tartotta ezzel szemben azt, hogy a silány osztrák ipari cikkek a mi rovásunkra mily előnyökben részesülnek és hogy ennek folytán a mi iparunk fejlődése teljesen kizártnak látszik.

Bartha Ödön indítványa tehát oda irányul, hogy a párt a saját kebeléből küldjön ki egy bizottságot, melynek feladata leendő az országgyűlés elé oly kétségbenvonhatlan adatokat terjesztetni, melyek egyrészt tiszta képét adnak a helyzetnek, másrészt utmutatóul szolgálnának arra, hogy a törvényhozási intézkedéseknek mily irányban és mily mértékben kelljen lenniök.

A kereskedelmi és iparkamarák, a gaz-

dasági egyesületek utján volnának beszerzendők az adatok, melyek minden kétséget kizáró módon igazolnák azt, hogy Ausztria a magyar kereskedelem fejlesztésének útját állja és ezen adatok előterjesztése mellett a párt minden erejével törekedjék a kormányt a helyzet javítására felhívni.

Bartha Odön indítványához a párt összes tagjai hozzá szoltak, kifejtve, hogy az indítvány életrevaló, hogy a bizottság azonnal megalkandó és hogy annak működése a legerélyesebben és a legszélesebb mederben induljon meg.

Az értekezlet az indítványt elfogadta és a bizottságot kinevezte, egyben határozattá emelte, hogy a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál a párt álláspontját Pichler Győző dr. fogja az országgyűlésen kifejtetni.

Fejérváry Géza báró betegsége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23

A beteg miniszter állapotáról a kiadott orvosi jelentések tartózkodó hangja mellett kétszeres örömet kelt, hogy az újabb bulletinek a beteg állapotának folytonos javulását konstatálják. Mindenki örömmel hallja, miként enyészik a beteg szivgyöngesége, amely oly sok aggodalomra adott volt okot, még a műtét előtt is; mint lesz szabályossá az érverés, amely eleinte gyakran kihagyó volt és miként tünedeznek az operációt követni szokott komplikációk, ugyannyira, hogy a betegnek közérzete remélni engedi annak minél hamarabb és teljesen való főgyógyulását.

Ma reggel Széll Kálmán miniszterelnök személyesen tudakozódott telefonon beteg kollégájának állapotáról, hogy a király kabinetirodáját közvetlen értesülés alapján tájékoztassa.

A mai délelőtt folyamán következők jártak künn a szanatóriumban: Wlassics Gyula és Lukács László miniszterek, Bernáth Géza államtitkár, Vojnárovich Sándor altábornagy, Feszty Béla, Besseney Ferencz, Neumann Ármán dr., Madarász Imre, Rátkay László, Papp Elek, Arányi Miksa dr., Olay Lajos, Földváry Miklós országgyűlési képviselők stb.

Az elmúlt éjszakáról híreink a következők:

Féltizenkettőkor a beteg elaludt s két óra utánig nyugodtan jól aludt.

Ma reggel az orvosok nem is tartották szükségesnek a bulletin kiadását.

A beteg állapota határozottan javult.

A 10 órai jelentés így szól:

„A közérzés elég jó. A bélgyöngösök engedtek. Az éjjel megszakítással 4 és fél órát aludt. A hőmérsék 36.4 f. Celsius. A szivműködés változatlan. Az érverés 80, a táplálkozás kielégítő. A kötés változtatva lett.“

A családhoz egyre érkeznek a tudakozódások a vidékről is. Fejérváry Imre báró Baranyamegye főispánjához Pécsről a következő távirat érkezett Budapestre:

A legnagyobb örömmel vettük a fényesen sikerült orvosi műtét hírért; — szeretetünk és tiszteletünk sugallatát követve, szivünk mélyéből kívánjuk, hogy a jóságos mennyei Gondviselés örök és csudás hatalma árkodjék általunk mélyen tisztelt és szeretett édes atyja Ó excellentiája élete fölött, hogy most már túl a veszélyen, mihamarabb teljesen felépülve, a haza és családja üdvére, boldogságára sokáig élhessen.

Fejérváry Géza báró még mindamellott nincs túl a veszélyen. Kezelőorvosai remélik

azonban, hogy ha a műtét utáni öt-hat napon belül komplikáció nem jelentkezik, úgy a nagybeteg miniszter megmenthető lesz az életnek.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 26. Az aradi posta- és távirba altisztek tánczestélye (Fehér kereszt.) — Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyező-egyletének szórakoztató estélye (Arená-épület.) — Az eleki urhölgyek tánczestélye (Sarkadi-szálló.) — Az új-szent-annai társaskör tánczestélye (Zimmermann-vendéglő.)

Január 27. A csermői tűzoltó-egylet tánczestélye (Kaszinó.)

Február 1. Az aradi waggongyári önkéntes tűzoltókar tánczestélye (Városliget.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.) — Az aradi hivatalos bálja (Szinházi sörcsarnok.) — A Máv. altisztek tánczestélye (Központi szálló.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet tánczestélye (Fekete sas.)

Február 3. Az aradi szabómunkások szakegyletének tánczestélye (Kass-vendéglő.)

Február 4. A cigányzenészek piknikje (Knapp-vendéglő.)

Február 9. Az aradi iparosok tánczestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — A gyoroki olvasó-egylet tánczestélye.

Február 16. A waggongyári magyar dalkör hangversenyyel egybekötött tánczestélye (Központi szálló.) — A Máv. aradi fiókműhely munkásainak tánczestélye (Városliget.) — A lutheránusok tánczestélye (Fehér Kereszt.)

(=) A lutheránusbál. Vasárnapi számunkban megjelent közleménnyel kapcsolatban a rendezők névsorát a bál elnökségének azzal a kérésével tesszük közzé, hogy akik a rendezői tisztet nem öhajtanák elfogadni, erről Koiss Géza urat a rendező bizottság elnökét értesíteni sziveskedjenek. Lakása főút Dengl-féle ház I. emelet.

Babiák Nandor, Baczó Frigyes, ifj. Balesó Antal, Bacskai Béla dr., Benedek Árpád, Benitzky Sándor, Biró Albert, Brótzl János, Chirke Vilmos, Dálnoki Nagy Lajos, dr., Dániel Dezső, Dániel Endre, Dér Sándor, Domány Sándor, Domonkos Gyula, Dóry Jenő, Dörner Emil, Eliás Simon, Ernyey Lajos, Exterde Kálmán br., Faragó Rezső, Farkas Ignác, Fábian Gyula, Fülöp Lajos, Gaskó Béla, Groob Jenő, Haán Alajos, Hasz Béla, Hasz Antal, Hady Antal, Hathy Adolf, Hanthó Jenő, Hehs Márton, Heinrich Árpád, Hunyady József dr., Jakabffy Géza, Jakabffy Gyula, ifj. Institoris István, Isztray Zsigmond, Kabdebo Lajos, Kalmár Lajos, Kemény Szilárd, Kell Lipót dr., ifj. Keller Gyula, Kerényi Béla dr., Kneffel Béla, Kovács Imre, Köpf János dr., Krenner Géza, Künl Ernő, Laboda Ferencz, Laboda Lajos, Laczay Gyula, Lehrmann Viktor, Marossy Miklós, Mayer Ottó, Maurer Károly, Máday Sándor, ifj. Mencer Rezső dr., Meszlényi Antal dr., Münz József, Nikolits Sándor, Nikolits Géza, Nikodém János, Nyisztor Aladár, Oláh Dezső, Óry Aladár, Pachoffer József, Papp Elemér, Parecz Béla dr., Pálffy István, Plausitz Aladár, Petkó Sándor, Preisinger József, Reinhart Kálmán, Récsy Miklós, ifj. Réthfalvi Gyula, Rozvány György, Rozsnyai József dr., Rozsnyai Kálmán, Sándor Ede, Stauffer András, Stauber József, Seres Barna, Scheffel János, Simai István, Szabó István dr., Szabó István, Szalay Dezső dr., Szántó Gyula, Szánthay Gyula, Székely Mór, Tabakovits Dusan dr., Tapolchányi Kálmán, Tedeschi Viktor, Telbisz György, Török Ferencz, Uray Sándor, Uray József, ifj. Varjassy Lajos, Varságh János, Vársárhelyi János, Weisz József, Vojtek Lajos, Vojtek Zsigmond, Zima Tibor, Zich József, Zútor Andor.

(=) A mérnök-estély. A mérnök-estélyről lapunk keddi számában egy hír jelent meg, melyben nyomdahiba következtében az állt, hogy az estélyt február 2-án tartják meg. A hibát ezennel kikorrigáljuk, jelentvén, hogy a mérnök-estély, mint az eredetileg is tervezve volt, február 9-én tartatik meg a Központi-szálló nagytermében.

(=) A mérnök és építész egylet vigalmi bizottsága február hó 1-én a „Millennium“ vendéglő külön helyiségében társasvacsorát rendez.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár-klub t. működő tagjai felkértek, miszerint turakönyveiket haladéktalanul adják át a menetparancsnokoknak átvizsgálás végett, hogy azok a szombati közgyűlést előkészítő választmányi ülésen jelentést tehesenek a tapasztalt eredményekről Az elnökség

Ingyen kenyér!

— Ujabb adakozások. —

Arad, január 23.

A mai kenyér-kiosztásban a mi állandó segédkezőink, kik elejétől fogva naponként reggeltől-estig ott vannak a Tabajdy-utcai boltban, alig voltak képesek a nagy munkát elvégezni, dacára annak, hogy a mai napon ismét több urhölgy volt szives segíteni a kenyérkiosztásnál.

A nagy kenyerekből körülbelül 2300 karaj került kiosztásra s az egyes családoknak juttatott élelmiszereken kívül ezek szerint kétezernél több szegény ember lakott jól kenyeres boltunkban a jószívűek adta filléreken vásárolt kenyérből.

Jellemző Arad közönségének nagylelkűségére az, hogy míg több helyen, különösen az ország nagyobb városaiban a gyűjtés még mindig folyik, addig mi első voltunk abban a helyzetben, hogy a gyűjtést beszüntethettük, miután a kenyérkiosztás az eddig összegyűlt összeggel tavaszig, mikor a munka jobban megindul, biztosítva van.

A gyűjtő-ívek birtokosai jobbára most küldik be az összegyűjtött pénzeket, mai kimutatásunkban már ugyiszólván csak ezeket soroljuk fel.

Megható jelenetekben természetesen ma sem volt hiány. Egy öreg, összetöporodott negyvennyolczas honvéd jött be a boltba, sirva panaszkodott az öreg mostani állapotáról. Tizenhárom fia van, mind a tizenhárom katona volt, most szolgál közülök hat. Még sincs aki eltartsa szegényt, egyedül él s végtelenül jól esett neki a szalonna meg a kenyér, amit a boltban kapott.

Igen sokan keresik fel ajándékaikkal a kenyér-kiosztó boltot, kik nevüket nyilvánosságra hozni nem akarják. Így ma is téli kabátokat, cipőket, felsőruhákat kaptunk, melyeket a ruhátlan szegények között szét is osztottunk. Egy anya három gyermekét hozta be a boltba, kik a tél eleje óta nem voltak kint a szobából, mert nem volt cipőjük, meg ruhájuk. A kapott ruhákból felöltöztettük a három gyermeket.

A mai nap befolyt adományok a következők:

	Korona
Lówy Szidónia gyűjtése	20.02
Korányi József gyűjtése	18.40
Kovács Terike gyűjtése	12.20
Másik Mariska gyűjtése	9.80
Braun N. A. gyűjtése	7.40
Rosenfeld Janka gyűjtése	3.20
Filléres adományok	2.46
Halász József gyűjtése	2.10
Özv. Florek Mária	2.—
Kotilla Károly	—30
Kotilla István	—10
Mai gyűjtésünk összege	77.98
Hozzáadva a tegnapi gyűjtött összeget	4810.92
Eddigi gyűjtésünk	4888.90

Lówy Szidónia gyűjtőívén adakoztak: Lówy Szidónia, Zikó János, Mayer Ede 2—2 kor, Lówy Mór, Weil Lajos (Uj-Arad), Dusan Miklós, Hartl Alajos (Uj-Arad), Friczi, Weixelbaum Alajos 1—1 kor, N. N. 80 fillér, Braun Marcell 60 fillér, I. K., Spitzer örmester, Savanyu, Edes 50—50 fillér, Olvashatlan aláírás, Ich, Du, N. N., Er, Takáts, N. N. 40—40 fillér, Bogdán Crnojacky, N. N., N. N., Pap, Focht (Zsigmondháza) 30—30 fillér, N. N. 20 fillér, New-York szépe 12 fillér. *Összesen 20 kor. 2 fillér.*

Korányi József ívén: Kohn Ignác és neje 6 kor, Korányi József, Korányi Sarika, Hauser Sándor

dor, Schwartz Zsigmond 2—2 kor, Roth Gyula, Hoblinger József, Jagen Vilmos, N. N. 1—1 kor, Kempfné I. 40 fillér. *Osszesen 18 hor. 40 fillér.*

Kovács Terike ivén: Várhol László, Lilienberg Sarolta, Simon Margit, D. I., Kovács Terike, Kosminsky Margit, Lázár Valéria 1—1 kor, Bonony 70 fillér, Ambrus Anna, Hemmen Samu 60—60 fillér, Király Gyuláné 50 fillér, Reiner Ede, Rozvány György, Wenter, Koszka, özv. Zöldy Jenóné, Pölzl Médike 40—40 fillér, N. N. 20—20 fillér. *Osszesen 12 kor. 20 fillér.*

Halász József ivén: Egy néni, Egy bácsi 30—30 fillér, Halász Ilonka 26 fillér, Farkas Lajos, Madame, Mamuka, Halász József 20—20 fillér, Braun Béla, Deutsch István, Szilágyi Sándor, Halász Jenő 10—10 fillér, Sömberger Miksa 4 fillér. *Osszesen 2 kor. 10 fillér.*

Másik Mariska ivén: Batori Mihály 1 kor, Klug Konrád 60 fillér, Deák István, Pestalics Mariska, Mattausch János, Erling Ignác, Sebők Károly, Bogdanovics Mihály, Szigyártó György, Stibik Gusztáv, Szányi József, Tausch József, Schwartz Lajos, Kirchner F., Ormányi 40—40 fillér, Lefkó Anna 30 fillér, Kallós Margit, Deák Mariska, Nagy István, Csizmas Vazul, Muzslay Imre, Undy Olvashatun aláírás, N. N., Garai Miklós 20—20 fillér, Radványi János 10 fillér. *Osszesen 9 kor. 80 fillér.*

Rosenfeld Janka ivén: Barna Kálmáné, Mandel Adolf 1—1 kor, Glutig Józsefné, K. P. 40—40 fillér, Spinger N., E. R. 20—20 fillér. *Osszesen 3 kor. 20 fillér.*

Braun N. A. ivén: Braun N. Antalné 4 kor, Rosenfeld, Hartmann Samuné, Adler 1—1 kor, Stern 40 fillér. *Osszesen 7 kor. 40 fillér.*

EGYESÜLETI ELET.

(*) **A gurahonci kaszinó közgyűlése.** Vasárnap, e hó 20-án tartotta meg a gurahonci kaszinó tisztújító közgyűlését. Elnökké újból egyhangulag megválasztották az eddigi elnököt, *Borsos Lajost*, kinek elnöksége alatt a kaszinó alapja megszilárdult s virágzóvá lett. A közgyűlés befejezése után társasvacsora, majd reggelig tartó táncz következett, mely a legjobb hangulatban ért a hajnali órákban véget.

Nyilvános főpróba.

Az aradi színházban holnap délelőtt nyilvános főpróba lesz a „Cascognei nemes” ből, melyre a színház vezetősége a sajtó képviselőit meghívta.

Uj szó! nálunk Aradon eddig teljesen ismeretlen fogalom! Mi is az a nyilvános főpróba? Hát olyan főpróba, melyre a sajtót meghívják, hogy ösmerjen meg előadás előtt egy darabot, hogy betekinthesse a színpad mögé és láthassa, ki rendez, ki intézkedik, kinek dicsősége a siker, vagy kinek hibája a sikertelenség; hogy legyen ideje alaposan megbirálni a színészek, a karok, a zenekar és a rendezőség működését.

Nemde, szinte hihetetlen, hogyha ez a nyilvános főpróba, hogy akkor ez miért volt eddig tilos, miért nem engedték meg a sajtónak, hogy hivatását lelkiismeretesen és alaposan teljesíthesse, miért állt ott az a rideg modoru rendőr az ajtó előtt Cerberusként? Az az érv, mely a rendőrséget intőzkedéseivel vezette, ma már elavult és nevetséges, mert a mint a színházban bent lehet a színész, a sok munkás, a muzsikus, így a sajtó embere is ott lehet, hisz ez ép úgy munkálkodik ott, mint az egész társulat, sőt munkálkódása a köz érdekében, a színészet és művészet érdekében nélkülözhetetlen és fontos.

A fővárosi színházak rendszabályai ugyancsak szigorúak és czélszerűek, — nos, ha ott átvannak hatva attól, hogy a sajtó előtt nyitva álljon a színpad, akkor miért zárkózik el ettől a mi színházunk, illetve a mi rendőrségünk?

Egy nagy lépéssel előbbre jutottunk tehát, meg van a nyilvános főpróba, a színház hátsó

ajtáján a sajtó emberét is beeresztik. De ez még nem minden. Az előadás alatt is tártajtót kér a sajtó — és az a rendőr vigyázzon a rendre ott annál a vasajtónál, de ne állja útját a sajtónak, amikor az tudni, látni akarja mindazt, ami a színpadon történik, hogy beszámolhasson mindenről hűségesen a nagy nyilvánosságnak.

A színpadi élet hatalmas iskola, nemcsak a sajtónak, hanem az íróknak is, és ha a magyar irodalom legnagyobb részét könyvdramákat produkál, nem pedig a színpadnak, ennek nagy oka az, hogy egyrészt az írói generáció nincs kapcsolatban a színházzal, nem ösmeri annak minden csinját, binját, technikáját, és másrészt mert a rendőrség illetéktelenül, indokolatlanul zárja el ennek útját.

Ezt a körülményt szívére fektetjük a színpadi bizottságnak, és egyelőre üdvözöljük, mint nagy vívmányt, az *első nyilvános főpróbát*.

A Barnum-czirkuszról és az Uránia-színházról.

(Melyeket nem eresztettek be Aradra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23.

Nagyra vagyunk mi aradiak, ha azon vívmányokról és ujtásokról beszélünk, melyek városunkat előkelővé, modernné és a haladásban előretörekvővé teszik az ország színe előtt. Büszkén hirdetjük, hogy a vidéki városok nagy része hozzánk jó tanulni, és elkérni tőlünk a szabályrendeleteinket, közhasznú intézményeink tervét, költségvetéseit — egyszóval, hogy minta város vagyunk.

Hiszen féltetve minden lokálpatrianizmust, van igaz ebben a dologban, nem is üres henczegés ez tőlünk, ámde van az éremnek egy másik oldala is, melynek nincs ragyogása, nincs benső értéke, de melynek nincs is értelme.

Van bennünk valami abból a Chamisso féle zopfból, mely még mindig lóg hátul, és nagyon gyakran úgy látszik, hogy a város, ez a modern világi tulajdonképpen bensőleg egy Péter Schlemihl, melyről a német költő oly mulattatóan zengedez.

A kultura terjesztésében, a szellemi és művészi szórakozás kérdésében még nagyon egyoldalúak vagyunk és nyögünk oly szabványok zsarnoksága alatt, melyek már elavultak, melyeknek indokai már képtelenségek, és melyeknek létjogosultságuk absolute nincsen.

Bármilyen történék a városban a művészet, a zene, az ének, és tudomány terén — az első az, hogy elővesszük a szabályrendeletet, rámutatunk annak egyik paragrafusára, mely azt mondja, hogy míg színházi előadások vannak, addig ide sem zene, sem ének, sem tudomány, sem egyéb szellemi szórakoztató dolog be nem léphet.

A szabályrendelet mondja — ergo jöhet ide az Isten felkent művésze, tudósa, vagy bölcsésze — a város kapui előtte meg nem nyílnak.

Hát ez nem járja! Mi haladni akarunk ép úgy, mint Temesvár, Szeged, Kolozsvár, sőt Szeben is, és velök együtt az ország még több nagy városa.

Ha van egy ilyen akadályozó szabályrendelet — tessék azt hatályon kívül helyezni — nincs könnyebb annál. De ma már a színház nem lehet monopolium, mert a színház ma már nem egyedüli faktor a műveltség, a kultura fejlesztésére, a magyarság fentartására.

És aztán legyünk csak őszinték. A báránykák, a Tartalékos férj, a Tekenős béka, Csak párosan, Coralie és társa — ezeket kiváltságban részesíteni és emiatt pl. az *Uránia-*

színházat a városba be nem eresztetni — ez volna a helyes, a méltányos, az igazságos, az észszerű?

De legyen meg a színház néha az ő izléstelenségeivel — gyakran erkölcsrontó trágárságaival, ha már ennek lenni kell, — de kérjük a haladás, a tudomány nevében, hogy ha az *Urania-színház* városunk kapuján belépni kíván, nyissuk meg előtte a kaput, mert ifjúságunkat, bennünket szórakoztat, oktat, művel.

Lám *Kolozsvárott* van színház, szintén exponált hely a magyarság szempontjából — ott az *Urania-színház* előadást tarthatott. — És nálunk? Elébe tartották a szabályrendeletet és udvariasan azt mondták: Sajnáljuk, itt nincs szükségünk reá.

Kérjük továbbá szintén a haladás, a tudomány, az ismeretterjesztés nevében, ha a *Barnum* és *Barley* világhírű állatsereglete kíván hozzánk jönni, nyissuk meg előtte a város kapuját, mert általa mindannyian kellemesen szórakozunk és mulatva tökéletesítjük ösmereteinket.

Lám *Szegedről* kapjuk a következő hirt:

Rendkívüli tanácsülés volt ma délelőtt Pálffy Ferencz polgármester elnöklete mellett, melyen *előzékenységből* rögtön tárgyalták *Barnum* és *Barley* világhírű állatsereglet- szírkusz-tulajdonosok azon kérvényét, hogy a lóversenyterén 10 hold területet adjon át nekik a város április utolsó hetében, vagy május elején három előadásra. Nem kevesebb, mint 10 hold területre van szüksége az óriási gyűjteménynek, mely ezen felüli állatból s ritka szörnyetegek példányából áll. A czirkusz maga 656 embert foglalkoztat s három színpadon egyszerre fognak játszani. A város tanácsa a 10 hold földet holdankint 15 forintért engedi át használatra a társaságnak a három előadásra. A lóversenyterig a vidékről s a városból kéjvonatok s lovasuti kocsik fognak közlekedni a három napon keresztül s *Szeged ez idő alatt óriási idegen forgalomra számíthat.*

És nálunk? Ujra csak elébe tartották a szabályrendeletet és ujra csak udvariasan azt mondták:

— Sajnáljuk, itt nincs szükségünk reá!

Hát ez az, ami már nevetséges maradiság, és amiről a torony alatt egyszer komolyan diszkurálni nagyon is időszerű volna.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Deutsch* Bernát az aradi izr. hitközség elnöke hosszab tartózkodásra Nizzába utazott.

— **A horvát bán Budapestben.** *Kluen-Hédervary* horvát bán ma Budapestre érkezett és a nap folyamán *Szell* Kálmán miniszterelnökkel és *Lukács* László pénzügyminiszterrel hosszabban konferált.

— **Verdi állapota.** Milanóból jelentik: *Verdi* állapotáról este 8 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: Napközben rövid tartamu izgatottság váltakozott hosszantartó álmosággal és a lélekzés és érverés gyakori szabálytalanságával A betegnek gyöngye láza van. A jobb oldali hűdés változatlan. A beteg állapota állandóan nagyon komoly.

— **A budapesti egyetem új rektora.** Ma ejtették meg a budapesti egyetemen a rektorválasztást. Az állásáról lemondott rektor helyére hat szavazattal négy ellenében *Kisfaludy* Árpád Bélát választották rektorrá.

— **A megyés püspök körlevele.** *Desseffy* Sándor megyés püspök most adta ki január havi körlevelét, mely elsőnek a pápa köriratát tartalmazza, mely arról szól, hogy a pápa a jubileumi bucsut az egész földkerekségre kiterjesztette. A megyés püspök hosszab kommentárral látja el a pápai köriratot és végül papsággal figyelmébe ajánlja a „kellemes időt” hogy azt megragadják. A körlevél közli még a

következőket: a vall. és közokt. miniszter szabályzatát az ötödéves pótlékról, a papi és hit-tanári vizsgálatok határidejét és a lelkészeket érdeklő néhány értesítés után a változásokat a csanádi egyházmegyében.

— **Kitüntetés.** *Veszprémy József* kir. főmérnök, az aradi IX. kerületi m. kir. kultuszmérnöki hivatal főnökének, a földművelésügyi m. kir. miniszter, a vezetésére bizott hivatal ügyei és munkálatai körül kifejtett működéséért és buzgó tevékenységéért elismerését fejezte ki.

— **Uj adótiszt.** A polgármester *Pósch Dezső* joghallgatót a város adóügyi osztályához *adó-tiszt* névezte ki.

— **Enyhül az idő.** Megenyhült a lég, de azért még nem vidul a határ, sőt még a jó gólyamadár sem tért vissza az ócska fészek tövébe. Csak erősen olvad és csaknem tavaszi fuvalat lengedez az utcákon, ahol még néhány nappal ezelőtt is tizenhat fokos hidegben dideregtek az emberek. A nap is erősen hosszabbodik és minden jel a még messze levő tavasz közeledetét jelenti. Vajha állandó is maradna az idő enyhülése, mely sok szegény embert tölt el biztató reménnyel, hogy nemsokára kilábalhatnak a kemény télből. A megpróbáltatásnak és nyomorúságnak nehéz napjaiból.

— **Öngyilkosság a békés-csabai pályaudvaron.** *Békés-Csabáról* jelenti tudósítónk, hogy az ottani pályaudvaron agyonlőtte magát *Stern Mór* terménykereskedő. *Stern* az utóbbi időben kissé merészen spekulált a tőzsdén, aminek az lett a vége, hogy teljes vagyonát elvesztette. Efelett való elkéséredésében követte el az öngyilkosságot.

— **Hegedüs miniszter a postásoknak.** Karácsony és újév alkalmával ugyancsak kijutott a munkából derék postásainknak. Mikor mindenütt szünetelt a munka, akkor ők a legfárasztóbb munkát végezték. Oriási volt a forgalom a két ünnepen s az mindenütt a legnagyobb pontossággal lett lebonyolítva. *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter most a hivatalos lapban a következőket írja:

A m. kir. posta és távirada személyzetéhez!

Örömmre szolgál, hogy az elem terjesztett jelentésekből arról győződhettem meg, miszerint a posta- és távirada személyzete a nagy mérvben fokozott karácsonyi és újévi forgalom által reá rótt feladatnak, buzgalma és kitartása folytán sikerrel felelt meg.

Midőn ezért az összes személyzetnek elismerésemet fejezem ki, egyuttal számítok a jövőben is ügybuzgalmára és hazafias kötelességtudására.

Budapest, 1900. január 15.

Hegedüs s. k.

— **A helyi iparosok és kereskedők védelme.** A *kassai* kereskedelmi- és iparkamara *Deil Jenő* titkár aláírásával egy lelkes felhívást bocsát közbe, a melyben a vidéki vevőközönséget, valamint az iparosokat és kereskedőket felszólítja, hogy az idegenből hozzánk tóduló kereskedelmi utazókat a legerélyesebben utasítsák vissza. Addig is, a míg a vigécztörvény életbe lép, ez a rendszer némileg védeni fogja helyi iparosainkat és kereskedőinket, valamint hazai iparunkat. Az érdekes felhívás következő:

Polgártársak! A törvényhozás bölcsességei ek köszönhetjük az 1900. évi XXV. törv. cikknek megalkotását, mely megszünteti azt az abszurd állapotot, hogy a külföldi utazó kereskedő és kereskedelmi utazó hazánkban nagyobb jogokat élvezzen mint saját hazájában. A kereskedelmi utazó Ausztriában csak a szakbavágó iparost és kereskedőt keresheti fel, míg nálunk a fentidézett törvény életbeléptének napjait végig házalhatja az országot faluról falura, városról városra, háziról-házra, családról-családra és elszedheti az adóteher súlya alatt összegörnyedő helyi iparosunk és kereskedőnk elől a megrendelést,

elveszi mindennapi kenyerét, lehetetlenné teszi megélhetését. Pályatársak! Ne tűrjük többé ezt a borzasztó állapotot. Az általános üzletpangás idejében ne üzzön belőlünk gunt az idegen. Állítsuk fel a vámsorompót házaink, lakásaink előtt. Addig is míg a kereskedelmi miniszter ur megjelöli a törvény életbeléptének napját, védekezzünk az idegennel szemben és tiltsuk ki házainkból, lakásainkból a kereskedelmi utazókat, a vigéczeket, a legveszélyesebb házalókat, kik a törvény által nyújtott kegyelmi időt kihasználva sáskamódra lepik el az országot, hogy még egyszer nagy vészes aratást tartsanak. Polgártársak! üzzétek el a vigéczeket és védjétek meg a helyi iparosok és kereskedők százait. *Deil Jenő.*

— **Schreyer Harry Berlinben.** Az adósságainak hátrahagyásával Berlinbe távozott zeneigazgató hitelezői kárt nem szenvednek, miután, mint értesülünk, anyja: *Schreyer Nannetta* rendezni fogja az egész ügyet. A „Neues Pester Journal“-ban napvilágot látott azon kalandos hír, hogy *Schreyer* nejétől való készül s egyik volt zenedei tanítványát akarja elvenni, nem való s ezt *Schreyer Jakab*, a *Harry* öccse, a holnapi budapesti lapokban megczáfolja.

— **Az influenza.** A székesfővárosban egyre nagyobb mértékben terjed az influenza. Most a Szt. Rókus-kórházból veszi tudósítónk a hírt, hogy ott a tizenhat alkalmazottból nyolczan fekszenek ebben a betegségben.

— **Árvizveszély Pozsonyban.** Alig van város az országban, mely jobban ki volna téve az árvizveszélynek, mint *Pozsony*. A tavaszi vízáradások rendszeresen végveszedelemmel fenyegetik a várost. Mint *Pozsonyból* jelentik, a vészbizottság most is összeült és permanens marad késő tavaszig.

— **Dióssy főhadnagy sorsa.** A székesfehérvári rejtélyes kasszalopási eset még mindig élénken foglalkoztatja a közönséget *Turchányi László* dr. érsekújvári járási orvos, a ki a fogoly *Dióssy Viktor* főhadnagynak sógora kijelentette, hogy ő a kárösszeg letételét *Lyró* ezredesnek csakugyan felajánlotta. De határozottan tévesnek nyilvánítja azt az értesítést, hogy ezt oly czélből ajánlotta volna föl, hogy ennek fejében az ügyet és vizsgálatot szüntessék be. — Mert ő a kárösszeg letételét csak *kauzióképen* arra ajánlotta fel, hogy a fogva levő főhadnagyt szabadlábra helyezték s ez így az ellene emelt vád ellen szabadon védekezhesék és a tettes kikutatásának maga is utána járhasson. Dr. *Turchányi* egyenesen *Lyró* ezredesre hivatkozott annak igazolására hogy ajánlatát kifejezetten így és nem másképpen tette. Az orvos kijelentette továbbá, hogy *Dióssy* főhadnagy ártatlanságáról a családnak minden tagja meg van győződve. Kikutattak pinczét, padlást, minden zugot, a hol a kassza elférhetett volna, de sehol sem találták. *Dióssy Imre*, a főhadnagy testvére 2000 korona készpénzt tett le a fővárosi államrendőrségnél annak számára, a ki a tolvajt felkutatja. Érsekújváron a fogságban levő főhadnagyt kifogástalan embernek ismerik és a neki tulajdonított büntetést annál érthetlenebbnek tartják, mert testvére csak az utóbbi időben örökölt 600.000 korona — értékű vagyont s mindig nagy bőkezűséggel adott belőle testvéreinek.

— **Mac Kinley halálos beteg.** Washingtonból érkezik a hír, hogy *Mac Kinley* elnök veszejében súlyosan megbetegedett. A betegség, az orvosok véleménye szerint, *szomorú kimene-telű* lesz.

— **Szociálista botrány egy táncmulatságon.** Az aradmegyei *Medgyesháza* községben a minap a *Tanítók Háza* javára hangversenyt és táncmulatságot rendeztek. Hajnali három óra tájban, a mikor javában folyt a mulatás, egy-

szerre nyolcz ismert, falubeli szociálista agitátor lépett a táncterembe. Fejükön kalappal, subában odaáltak a terem közepére s pipára gyujtottak. A hölgyek körében persze nagy ijedelem támadt, a rendezők pedig felszólították a szociálistákat, hogy távozzanak. A szociálisták azonban azt felelték, hogy most rajtuk a sor, ők akarnak mulatni, de van künn még negyven társuk, azok is szeretnének egy kissé szórakozni. A társaságban volt egy csendőrfőhadnagy, aki most már szigoruan rászólt a botránycsinálókra, hogy hagyják el a termet, mire a nyolcz ember a folyosóra vonult. A csendőrfőhadnagy ezután egy mellékajton át a kaszányába sietett és csendőröket hozott. A folyosón ezalatt egyre több szociálista gyült össze. Mikor a csendőrök megérkeztek, a főhadnagy rászólt a szociálistákra, hogy távozzanak, a mikor pedig nem hallgattak rá, legényeivel kiszorította őket az utcára, hol a főkolompókat tüstént letartóztatták. Csak a tapintatos és energikus eljárásnak köszönhető, hogy valami baj nem történt, mert a tömeg csak arra várt, hogy a bálon valaki hozzá nyuljon valamelyikükhöz.

— **Házastárs, mint tolvaj.** Egy hódmezővásárhelyi pusztai kiscgazda a napokban pap és anyakönyvvezető nélkül választott magának hitestársat. Kivitte magával a tanyára, ahol boldog házasságuk megkezdődött. De csak az első nap volt mézes, annak is az éjszakába hajló része. Már másnap kiűtött köztük a háborúság. A „férj“ másnap reggel bement a városba a hetipiaczon széjjelnezn. Hazamenet az asszony-nak már csak hült helyét találta. Itt megjegyzendő, hogy az ember valami nagyon kicsinyes, bár meglehetősen csiklandós dologban különbözött össze az asszonykával. Ezt a pikáns epizódot mellőzzük. Csak annyit mondhatunk, hogy a menyecskekorba kívánczó „feleség“ méltatlankodott és végeredményben elvette a férj 14 forintját. A gazda padlásán is látogatást tett, összeszedte az ott talált kiskaszt, meg hurkát és — re bene gesta — megugrott. Igen fáj az embernek, hogy a szerető házastárs így meglopta. Bement újra a városba és megtette a följelentést a rendőrségnél, mely megindította a nyomozást a tolvajló feleség után.

— **Pusztító hólavina.** Nizzából jelentik, hogy az ottani alpesi vadászezred 60 legényét egy hólavina eltemette. Oriási munkával sikerült nagyrészüket kimenteni, de két tiszt és hat legény eltűnt.

— **Házasság.** *Králitz Lajos* dr. február hó 2-án vezeti oltárhoz a bájos *Lukácsy Palma* kisasszonyt, *Lukácsy Lajos* előkelő aradi ügyvéd leányát.

— **A telefon.** A kereskedelemügyi m. k. miniszter az Arad vármegyében fekvő *tauczi* posta- és táviradahivatalt, mint távbeszélő központot, az Aradvármegyei törvényhatósági távbeszélő hálózatba bevontatta.

— **Öngyilkos menyasszony.** Debreczenből írják, hogy az ottani viruló szép, alig 20 éves munkásleány, *Szigeti Mari* jegyben járt *Boldizsár János* munkással. A megtörtént jegyváltás ellenére, a leány szülei minden áron elnezték a házasságot, mert különb férjet akartak leányuknak. *Szigeti Mária*t szüleinek makacssága nagyon elszomorította. A szegény leány fejében végre is mindjobban megérlelődött az öngyilkosság gondolata, mit tegnap délelőtt végre is hajtott. *Felöltözött szép menyasszonyi ruhájába*, fejére tette a koszorút és a tátyolt. Így elkészülve felhajtotta az asztalon levő pohár tartalmát, melyben négy pakli gyufamérge volt feloldva, s azután ágyra dőlve nyugodtan várta a halált. Délben nem jelent meg az ebédnél, de az nem tűnt fel a szülők előtt. Délután eljött hozzá véglegénye, aki az ablakon keresztül látta meg menyasszonyát fehér ruhában, fátyollal a fején, halotthalaványan az ágyban. Szólította, de választ nem kapott, mire

bezuzta az ajtót. A lány haldokolva feküdt ágyán. Az orvosok azt hiszik, hogy megmenthetik az életnek, s rövid idő múltán a szép Szigeti Mari megülheti lakadalmát azzal, akit szeret.

— **A Dunán a jég** tegnap óta változatlanul áll az egész szakaszon, azzal a különbséggel, hogy a jég vastagsága átlag 14 centiméternyire olvadt. A fővárosnál 4 centimétert apadt a víz, s mai magassága 110 centiméter. Ugy a Tiszán mint a többi mellékfolyókon a jégviszonyok változatlanok.

— **A népszámlálás a környéken.** A népszámlálás ide s tova az egész országban befejezést nyernek. Az egyes községek, városok már befejezték munkájukat s most a statisztikai hivatal fog hozzá az óriási munkához az egész ország lakosságának összeszámlálásához. *Battonyáról* jelenti tudósítónk, hogy az előbbi népszámlálás eredményéhez képest, mely 12018 lakost tüntetett ki, az idejéig összeírás *nyolczszáz* lélek szaporodást mutat. Battonya összes lakossága 12811. — *Galsa és Muszka* községekben a népszámlálás befejeztetvén úgy Galsán mint Muszkan a lélekszám szaporodott. A legutóbbi népszámlálás alkalmával volt Galsán 2044, Muszkan 1011 lélek. Jelenleg van Galsán 2206 (távol levő 111.) Muszkan 1062 (távol levő 15 lélek.) A tíz évvel ezelőtti 1890-ben tartott népszámlálás alkalmával Galsának 1597, Muszkanak pedig 899 lakosa volt.

— **Agyonrugott leány.** *Török Ilona* 14 éves torontáli cselédleány egy szegedi embernél szolgált, akit súlyos cselekedettel vádolt meg a napokban. A leány ugyanis beteg lett s azt mondta a kezelő orvosának, hogy a gazdája rugta meg. Az orvos ennek alapján bejelentette az esetet a rendőrségnek az esetre, ha komolyabb következményei lennének a dolognak. Mint a hogy lett is, mert *Török Ilona* ma hajnalban meghalt. A rendőrség ennek alapján bejelentette az esetet a királyi ügyészségnek. A leányt most a törvényszéki orvos fel fogja boncolni annak megállapítása végett, ha csak ugyan a rugás következtében halt-e meg s szükséges-e a további intézkedés.

— **Elfogott betörő.** Ismert alak a budapesti rendőrség, meg a büntetőbírók előtt *Tuzár Ágoston*. Már ötször volt betörésért büntetve s mintegy 16 évet ült különböző fegyházakban. A betörők „király“-a volt, s az utóbbi időben kifogástalanul viselte magát s az 1896-iki kiállítás alkalmával szabadulva, Ós-Budavárában, majd később *Aradon* is mutogatta illetve árulgatta a fegyházban készített famunkáit. *Tuzár*, a ki különben hatalmas erejéről is ismeretes, a becsületes életet újra eldobta, mert nemrég *Czepléden* járt s onnan *Pethő Imrétől* elsikkasztott egy 1000 korona értékű mutatványos bódét. A javithatlan ember azután Budapestre jött s itt tegnap a detektívek elfogták.

— **Furfangos tolvaj.** Kétegyházáról írja tudósítónk, hogy egy vándorló tolvaj tegnap este a község egyik korcsmájába térvén be, kérte, hogy a korcsmában borozgatók közül vigye valaki őt kocsijával *Megyes-Egyháza*ra. Egy kétegyházi gazda-ember vállalkozott a fuvarra 3 frtért. Alig értek azonban *Megyes-Egyháza* alá, az utas megtámadta a gazdát, fejbe ütötte, addig verte, míg végre az eszméletét veszítette, akkor pedig a kocsirol ledobta, maga pedig elhajtott. A gazdát ma reggel találták meg, még mindig eszméletlen állapotban az országúton. A csendőrség keresi a merénylőt.

— **Családi dráma Bécsben.** *Bécsből* telegrafálják, hogy ott ma *Lefkovichs Karolin*, egy elszegényedett, valaha jobb napokat látott iparos felesége betegségén és zilált anyagi helyzetén való kétségbeesésében második emeleti lakásából két kis gyermekét ledobta az udvarra, s mikor szörnyű tettével készen volt, maga is utánuk ugrott. Mindahárman meghaltak.

— **Elásta a gyermekét.** Ismét egy bukott leány bűnös esete foglalkoztatja az igazság-

szolgáltatás embereit. *Török-Becsén* történt az eset, mely sok tekintetben hasonlít az újpesti *Sonnenberg* esethez. A leány bűnös szerelmének gyümölcsét az édesanyja beleegyezésével és a baba közreműködésével földelte el. A török-becsei hajadon bűnét mégis enyhíti az a körülmény, hogy gyermekének nem ő vette el az életét, mert a gyermek holtan született. De hogy holtan született, ezért már a bábát vonja felelősségre a bíróság. Az eset a következő: *Lövik Anna* hajadonnak gyermeke született. A anyja, *Lövik Venczelné* a szüléshez *Budán Mihályné* bábát hívta el, ki 31 koronáért adott két üveg olyan orvosságot, mely a születendő gyermeket megölte. — Amint megszületett a gyermek, a tágas udvar végében elásták olyan mélyen, hogy a titkok bizonyára sohasem tudják meg, ha a szomszédok kíváncsisága ki nem deríti. A szomszédok ugyanis rebesgették egymás között, hogy a *Lövik-leány* nemsokára gyermeknek ad életet. Mikor egyszerre eltűnt a hajadon, biztosra vették, hogy megbetegedett. Kérdezősködtek aztán a gyermekről. Mivel azt a fölvilágosítást nyerték, hogy gyermek nem született, gyanakodni kezdtek. A falusi pletyka eljutott a csendőrség fülébe is. Óvatosan fűrkészni kezdtek a dolgot és mikor már elég gyanuok volt, megjelentek a *Lövik-házban*. Megtalálták a két orvosságot üveget, megejtették az ásatást és napfényre került az elpusztított újszülött. A három nő ellen megindult a bűnyői nyomozat.

— **Korai szerelem.** *Szabadkáról* telegrafálja tudósítónk, hogy *Pressburger Sándor* egy 16 éves ifju ma a temetőben főbe lőtte magát. *Pressburger* szerelmes volt egy idősebb lányba, ki azonban nem viszonzta szerelmét.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Jovanovics Demeter* tervonai születésű 37 éves bpesti gyümölcsárus ma hajnalban király-utca 95 sz. a. levő lakárázónál megmérgezte magát. Súlyosan sérülve került a *Rökus-kórházba*.

— **A nem tudja a férje nevét.** Érdekes, szinte hihetetlenül hangzó jelenet játszódott le tegnapelőtt a drágcsékei jegyző hivatalos helyiségében. Valami birtokátviteli ügyben járt a jegyzőnél egy, a havasok között lakó özvegy román asszony.

— Mikor halt meg a férje? kérdezte a jegyző.

— Vagy husz év előtt.

— És mi volt a neve?

A parasztasszony törte a fejét egy darabig a nagy problémán, aztán így szólt:

— En bizony nem tudom.

— Hogy lehet az? tamaskodott a jegyző.

A parasztasszony ühmetgett rá egyet:

— Hát bizony nótárius ur, én husz év alatt elfelejtettem az uram nevét. Hanem tessék beidézteni a sógoromat, az okos ember, az fog talán még a nevére emlékezni...

A drágcsékei jegyző pedig a hitvesi hűség ezen klasszikus példájátán nem tehetett egyebet, minthogy beidézte a sógort.

— **A kékszakállu szabó.** Nem mindennapos pört tárgyalt egyik londoni bíróság a múlt héten. A vádlott *Hall Frigyes* szabó volt, aki kedvének változása szerint *Hall, King, Scott, Chartner, Palmer, Watson, Wilson, Baines* neveket használta. Panaszosok gyanánt egy tuczat izgatott hölgy állt a tárgyalóteremben *Hall* stb. *Frigyesnek* valamennyi hölgy esküdt felesége volt, akiket a modern kékszakáll néhány hónap házasélet után otthagytott a faképnél. A nők barátjának az volt a szokása, hogy népies londoni képeslapokban is apróhirdetéseket tett évek hosszu sora óta közzé:

Ügyes, mutatóskülsejű, huszonkilenc éves iparos, kinek ezer korona vagyona van, házasság céljából némi pénzzel rendelkező vidéki szakácsnő vagy szobalány ismeretségét keresi. Kor, vallás, szépség mellékes. Czim a kiadóban.

Természetesen halomszámra jöttek az ajánlatok. El is utazott a szabó valamennyi szakácsnőhöz és szobalányhoz, s amelyiktől másképp nem sikerült pénzt kicsalni, a legnagyobb nyugalommal elvette az illetőt és pár havi idillikus élet után „feleségének“ pénzt zsebreágva kerekét oldott. Oly ügyesen bujkált

Anglia legkülönbözőbb vidékein, hogy hat év alatt egyszer sem vesztett rajta. Legutóbbi házasságával, illetve megszökésével azonban pórul járt, mert *Lane Agnes* nevű tizenkettedik neje kinyomozta őt és tizenegy érdektársával együtt közös akcióit indított a kékszakállu szabó ellen. Érdekes, hogy *Hall* a bíró kérdéseire mosolyogva jegyezte meg, hogy fölösleges mindenféle hosszas faggatás: ő ugys is ismer mindent. Itéletre még nem került a sor.

— **Agyonlőtt éjjeli őr.** Fegyvereken agyonlőtték a minap *Kurucz Ferencz* községi éjjeli őrt, amikor az hivatalos teendőit végezte. *Kurucz Ferencz* — így írják nekünk — a legnagyobb lelkiismeretességgel végezte nehéz szolgálatát, mi által sok ellenséget szerzett magának azok közül, kik nem tudnak különbséget tenni az enyém-tied között. Különösen *Pöcze Gergely, Bucsei Mihály* és *Csasznik Tamás* rovott multu embereknek állott utjában *Kurucz*, kiket többször megakadályozott gonosz szándéku kivitelében. Ezek végre szabadulni akartak az éjjeli őrtől s elhatározták, hogy elteszik láb alól. E hó 16-án éjjel lesbe állottak s a mikor *Kurucz* a rendes éjjeli őrjáratot végezte, orozva lelőtték. A gyilkos golyó halántékon találta a kötelességtudó embert, ki rövid kínlás után meghalt, anélkül, hogy a gyilkos személyére nézve fölvilágosítást adhatt volna. A csendőrséget azonnal értesítették az esetről, mely a vizsgálatot megindítván, még aznap kézrekerítette a gyilkosokat a főntemlített három egyén személyében.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására nozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő ural (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Gondolatok a halálról.

Irta: *Viktória*, Anglia királynője.

Viktoria angol királynő egyik művéből való az alábbi bölcsészeti elmefuttatás, amit az uralkodónó több mint harmincz évvel ezelőtti irt, amit azonban most, midőn a királynő ravatalon fekszik, senkisé fog mély meghatottság nélkül olvasni.

Az életet gyakran egy utazáshoz hasonlítják, amit akarunkon kívül kezdünk meg és a mi akarunk ellenére végződik. Előre sietünk nyugtalan heveséssel. Az éjszaka ismeretlen sötétségéből előtörve a virradat kétes világánál haladunk tovább és egy másik éj elé sietünk. A perczeik eltűnnek s az órák rohanak. Mily szívesen időznénk a tavasz virágainál, melyek a rózsás regghajnalpirral élénk mosolyognak! De egy rejtélyes hatalom tovább vonz bennünket, a virágok kezeink által leszakítva a földre hullanak, már éget az élet forró deledő napja fejünk felett. Árnyas helyeket pillantunk meg, ahol lepihenhetnénk; de nem, tovább, tovább kell haladnunk! Hasztalan törekednünk az élvezeteket megrögzíteni. Már közeledik az esthajnalpir s mögötte csöndesen szétterjeszti szárnyát az éj. És ismét szeretnők futásunkat lassítani, hogy a fölséges est fel-frissítő hűvösségét belelékzzük.

De egy ismeretlen hang kiált: Előre, előre! A leáldozó nap sugarai kialusznak, a sötétség mindent eltakar, a föld árnyékba borul és érkeink megszűnnek működni.

Utazásunk be van fejezve!

Ez a mi sorsunk, ismerjük valamennyien. De ti, akik nem rettentek vissza az éjszakától, a miből előjöttetek, miért ijedtek vissza az éjszakától, amelybe ismét be kell lépni?

A lét csodálatos változatosságai talán saját művetek? Nem; azok egy fönséges nagy hatalom bölcs törvényeinek változhatatlan jelenségei.

Mi az tehát, amit halálnak nevezünk?

Miért félünk a haláltól, ami nem lehet más, mint átmenet egy jobb állapotba?

Ha feloszlásunkra gondolunk, miért kapaszkodunk olyan nagyon ehhez a léthez, akár

milyen legyen az? Nagyon kevés akad közöttünk, aki bele ne egyeznék abba, hogy újból tezdje az életet és minden kinját végigszenvedje, anélkül, hogy bárminő változatosságmu-
latkoznék az előbbi élethez képest . . .

A haláltól való félelem legtöbbször nem más, mint a test betegsége, a mit a képzeletünkben alkotott fantasztikus rémek megfélémlitnek.

Nem az a változás rémit meg bennünket, amit a halál tényleg előidéz, hanem a hamis fékek, melyeket a borzalom szül.

A haldoklónak éppen oly kevés van tulajdonsága az átmenetről az életből az örök megsemmisülésbe, mint a hogy nem tudjuk, hogyan megyünk át az ébrenlétből az alvásba. Sok embert ismertem, akik nagy fájdalmak közepette teljes öntudattal néztek a vég elé, amit ugyszólván előre jeleztek. Képzelt tehetségük nem volt felszámolva s így mosolygó ajkakkal s minden félelem nélkül szunnyadtak el, ahogy minden keresztényhez illenék, aki istenben hisz . . . A betegség lehet kínos, de a betegség elmúlt nem.

Ha visszariadunk a halottól, mely hidegen és mozdulatlanul, halványan és lehellet nélkül előttünk fekszik, amely nem rokonszenvez fájdalmakkal és szánakozik könyeinken, mintha sohasem tartozott volna hozzánk, mintha soha sem ismert volna bennünket — akkor egyedül az illúzió az, ami bennünket megreszkettet. Elgondoljuk mi mindent vesztettünk benne.

De ő, a halott nem tud semmi veszteségről, ami bennünket ért. Elmondjuk, mily gyöngéden szeretett ő minket, mily szívesen maradt volna még köztünk, hogyan ragadta őt ki közülünk egy ismeretlen kéz s mennyire hiába próbáltuk őt visszatartani. Az elhunyt azonban minderről nem tud semmit, semmi sem nyugtalanítja őt többé és utolsó óráiban a szomorú gondolatok és fájdalmas érzések kevésbé voltak élénkebbek, mint egészséges lényeknél, ő eltűnt az élők birodalmából s nekünk visszamaradtak hamvai, földi alakja, amitszerettünk, mikor lélek volt benne s ami most visszatér az elemekhez, amelyekből keletkezett.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A szentesi választás. A múlt évi szentesi pótválasztás egész sereg pörre adott már alkalmat, de úgy látszik, jut még ezutánra is belőle. Akkor történt ugyanis, hogy a csendőrök szét akarták osztani a pályaudvaron tolongó népet s közben megszurták *Sima* Ferencz fiát. Az ex-képviselő hűséges famulusa, *Gálfy* Sándor másnap megindította lapjában a legféleveszettebb támadást, a melyben kakastollas betyároknak nevezte a csendőröket. Mikor az első cikkért sajtópört kapott, azt kérte *Hubacsék* Pál vizsgálóbíró előtt, hogy engedje meg neki a megírt állítások bizonyítását. Mivel pedig ez nem történt meg, legközelebbi cikkében azt írta, hogy *Hubacsék* kötelet érdemel. Ma tárgyalta ügyét a szegedi törvényszék és elítélte két havi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre.

§ Művésznök pénzszerzője. Furfangos szélhámos asszony semmiségi panaszával foglalkozott ma a kir Kuria IV. büntető tanácsa. *Stefanek* Andorné, szül. *Thalwieser* Anna a neve. Valamikor varrással kereste kenyerét, később csalásra adta a fejét. Butorozott szobát bérelt *Skruzny* Ferencznél és hálából először is ezt a szegény asszonyt csapta be rutul. Elhitette vele, hogy ő nagyon jó viszonyban van a szíznőkökkel, kik mindig hozzáfordulnak, ha pénzre van szükségük. Ezzel a mesével *Küry* Klára és *Bárdy* Gabi nevében nem kevesebb, mint 3247 forintot csalt ki a lelketlen asszony lakásadónójától. Amikor pedig a fizetési határidő letelt és az asszony a pénzért kérte, a szélhámosnő nagyon ügyes kifogásokkal hallgattatta el. Hozott neki színházjegyet és azt mondta, hogy kamat fejében *Küry* Klára küldi. De gyakran kedveskedett háziasszonyának egyéb

ajándékokkal is, sőt egy ízben egy teljes garnitúra selyem butort vett neki, azt mondva, hogy az *Bárdy* Gabi ajándéka. A gazság csakhamar kiszült és az asszony a törvényszék elé került, amely család büntette miatt két évi fogházra ítélte. Ezt az ítéletet a tábla is megerősítette; az asszony azonban semmiségi panaszszal élt, amelyet a Kuria, *Naményi* bíró előadása alapján ma elutasított.

§ A hét testvér. *Drucker* Vilmos szabómester testvérével: *Drucker* Adolfal együtt folytatta mesterségét a fővárosban. Munkájuk akadott volna, csak hogy pénzüik nem volt, amelyen szöveteket vásárolhattak volna. — Ekkor *Drucker* Vilmosnak mentő eszméje támadt. — Felkereste *Barber* Albert kereskedőt, s elpanaszolta helyzetét, kérte, hogy hitelezzen neki árut egészen 1899. szept. hó elejéig, amikor a kész árukért befolyó pénzből kifizeti tartozását. *Barber* ráállott a kérésre s 1899. márcziustól ugyanazon év szeptember haváig 1528 forint értékű árut adott át hitelbe a *Drucker* testvéreknek. Mikor elkövetkezett volna a fizetés ideje, a *Drucker*-fiuk becsukták a műhelyt s nem fizettek egy krajczárt sem *Barber*nek, a ki erre család miatt jelentette föl őket, s a törvényszék vád alá helyezte mindkettőjüket. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék *Oláh* bíró elnöklelte alatt. A lefolytatott főtárgyaláson *Drucker* Vilmos tagadta a családi szándékot, testvére: *Adolf* pedig azt vitatta, hogy ő csak segéd volt bátyjánál, s így ő nem avatkozott bele ennek üzleti dolgaiba. Miután bizonyíték nem merült fel, dr. *Polgár* alügyész csakis *Drucker* Vilmost vádolta meg. *Drucker* *Adolf* ellen pedig vádat ejtett. A törvényszék hosszú tanácskozás után *Drucker* Vilmost felmentette a család büntetnének vádjáról, *Drucker* *Adolf* ellen pedig megszüntette az eljárást. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

NAPIREND.

Január 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Timót. — Görög-keleti naptár (január 11.): Teodóz apát. — A nap kél 7 óra 21 perczkor, nyugszik 4 óra 32 perczkor. — A hold kél 8 óra 54 perczkor, nyugszik 9 óra 42 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 773.1 milliméter, délután 2 órakor 774.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 0.2, délután 2 órakor C° + 2.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3. délután 2 órakor D. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Keleten csapadék, hősülvedés.

Szabadságharozli emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Január 24. A Meteor kerékpárklub közgyűlése este 8 órakor (Vass-kávéház.)

Január 26. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölvásó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.) — A nagybutyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 27. A németági takaré- és segélyegylet mint szövetkezet közgyűlése délután 1 órakor. — A sorsorini takarékpénztár közgyűlése délután 3 órakor. — Az Oratórium-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Január 28. Araemegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi kereskedelmi- és iparkamara ülése délután 5 órakor.

Január 29. Az aradi vízvezeteki művek részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Január 30. A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének rendkívüli közgyűlése délután 5 órakor (Városház.) — Körorvosválasztás Petrisen. — A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 1. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölvásó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.) Társasvacsorája (Millennium külön terem.)

Február 2. Az aradi polgári jótékony-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.)

Február 3. Burmester Willy hegedűművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 4. Az első arad-szent-mártoni takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Körjegyzőválasztás Kujeden.

Február 6. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 7. Az almás-kamarási takaré- és önszegélyező-egyesület mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 9. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölvásó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

Február 11. Körállatorvosválasztás Szemlakon.

Február 13. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 16. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölvásó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

Február 20. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 23. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölvásó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23.

Délitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv gyöngye. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba. 2¹/₂ fillérrel olcsóbb árákon. Egyéb gabonaneműek nyugodtak. Malmok tartózkodóak. Időjárás enyhe, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.50— 7.51
Buza októberre	7.60— 7.61
Rozs 1901. áprilisra	7.36— 7.38
Zab 1901. áprilisra	6.05— 6.06
Tengeri 1901. májusra	5.02— 5.03
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.52— 7.53
Buza októberre	7.63— 7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.36— 7.37
Zab 1901. áprilisra	6.07— 6.08
Tengeri 1901. májusra	5.04— 5.05
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	664.50
Magyar hitelrészvény	669.50
Leszámitolóbank részvény	419.50
Rima-Murányi vasmű részvény	456.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	669.75
Közúti vasút	577.50
Városi villamos vasút részvény	289.50

S z e s z ü z l e t .

— Január 23. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter ¹/₂, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 23. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 90 — 92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 95 — 96 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 92 — 94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90 — 92 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 88 — 90 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 80 — 84 fillérig.

Sertéslelészám. Január 20-án volt készlet 29967 darab, január 21-én főlhajtott 235 darab, január 21-én elszállított 621 darab, január 22-én maradt készletben 29481 darab. Üzlet: Lanya.

Buzaárak Amerikában.

(A Magyar Távirati Iroda kábeljelentése.)

— Január 23. —

	22-én cent.	23-án cent.
New-York:		
Buza (per loco)	79 ³ / ₈	80 ¹ / ₈
januárra	78 ³ / ₈	79
februárra	79 ¹ / ₈	79 ¹ / ₈
márcziusra	79 ³ / ₈	79 ³ / ₈
májusra	79	79 ¹ / ₈
Tengeri januárra	47	46 ³ / ₈
márcziusra	45 ³ / ₈	47 ¹ / ₈
májusra	44 ³ / ₈	44 ¹ / ₈
Chicago:		
Buza januárra	71 ⁷ / ₈	72 ¹ / ₈
márcziusra	74 ¹ / ₈	74 ³ / ₈
Tengeri januárra	38 ³ / ₈	37

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1901. január 23.

Magyar aranyjáradék 4 ⁰ / ₁₀	117.25
Magyar koronajáradék 4 ⁰ / ₁₀	92.25
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ‰	120.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ‰	100.—
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.—
Magyar italmegváltási kötvény	93.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	165.50

Osztrák papíráradék	98.15
Osztrák áradék ezüst	98.—
Osztrák áradék arany	117.25
Koronajáradék	98.25
1860-iki államsorsjegyek	136.75
Osztrák-magyar bankrészvény	1700.—
Magyar hitelbank részvény	669.50
Osztrák hitelintézet részvény	664.25
Osztrák-magyar államvasút	669.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.15
Német birodalmi márka	117.55
Pondon	240.55
Láris	95.80

REGÉNY-CSARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Irtá: **Sudermann Hermann.**

Fordította: **Hellerne-Oláh Margit.** [31]

(Folytatás.)

A tárgyalás napja végre megjött. Pali atyjának gyaloghintót készítet, mely őt minden megerőltetéstől óvta. Ebben emelték a kocsiba s puha szénába fektették.

Egy rossz, zötyögős szekér vitte a Mayhöfer családot a városba, mert a többi kocsi mind odaégett. — A szekér oldalát Pali deszkával szegelte be, a száma-ülésre lótarakot borított, mely az időtől bizony már színeahagyott és szakadozott volt. — Ez összetakolt szekér fenekén feküdt Mayhöfer szitkozódva és nyöszörögve: felesége az első ülésen trónolt, sáppadtan, bus arccal, melyről az inség ritt le, mintha e kárvalottak nemtöje volna, s az örökké viruló ifjuság, mely még a romokon is virul, a két ikernővér csintalan szeméből mosolygott ki, míg a bakon a szomorú fogat kocsisa: Pali ült, bánatosan, lehorgasztott fővel, mert szégyelte, hogy nem szerezhetett jobb alkalmatosságot övéinek, mert ez volt az első eset, hogy az egész család együtt ment a városba.

A novemberi nap bágyadtan fényelt a fakó pusztán, a hanga szomorúan hajtotta le összekuszált ágait, a gyér fű között itt-ott esőpocsolya csillámlott s az utat beszegő törpe fűzfákról hulló levelek mint holt pillangók szállongtak.

— Tudod-e még, hogy huszonegy évvel ezelőtt ugyanezen az uton mentünk? — kérde Elzbeth asszony férjét, Palira mutatva, kit akkor keblén vitt volt.

Meyhöfer dűnyögött valamit, mert nem volt nagy barátja a visszaemlékezéseknek, főleg az ilyenek. Elzbeth asszony pedig összetéve kezét, gondolatokba merült s a mire gondolt, nem lehetett szomorú, mert mosolygott hozzá.

Mentől közelebb ért a kocsi a városhoz, annál elfogultabb volt Pali. Fészkelődött s hideg borzongatá testét.

Egesz rideg valóságában vonult el szeme előtt a tűz borzasztó éjjele, s abbéli félelme közepett, hogy anyi idegen ember előtt fog állni és beszélni, boldogító érzést keltett benne az az emléke, hogy mint állt ő magasan fenn a ház tetőjén füst és láng között, uralkodva és parancsokat osztogatva, az egyetlen, ki nem veszté el fejét a zürzavarban. — „Talán csak mégis megállom helyemet, ha rám kerül a sor! — vigasztalá magát, de aztán annál mélyebb bánatba süllyedt, gondterhes, sivár, reményvesztett életére gondolva. — „Mert soha sem lesz ez másképp — csak még rosszabb lehet évről évre — és hallva annyját mögötte sóhaj-tani, tépelődéseért szívtelennek és sivárlelkű önzőnek nevezte magát.

— Velem történhetik bármi — nem rólam van szó! — suttogá, a város kapuja elé érve.

A vöröstéglából épült törvényszéki épület nyílt, tágas lépcsőzete előtt állt meg a kicsi. — Nem messze tőlük szintén egy jól ismert fogat állt, — a kocsisnak most is ugyanolyan bojtos sapkája volt, mely Palinak oly nagyon tetszett, — mikor a konfirmációra készült.

Midőn atyját felülteté, ez is meglátta a fogatot s felkiáltott: „No itt van a gazember is, majd meglátjuk, elbirja-e viselni tekintetemet?!“

Pali egy törvényszolga segítségével bevitte atyját a tanuk szobájába. Anyja s az ikrek

kövétték s az emberek megálltak a szomorú menetet nézni.

A tanuk szobája tele volt emberekkel, többnyire helenenthaliak voltak. Egy sarokban egy kolduscsoport állott; egy asszony duzzadt arccal, vörös kendővel a hátán, melyben egy csecsemő aludt. Szoknyájába rongyos gyermek-sereg kapaszkodott, fejüket vakarva és egymást taszigálva. A vádlott családja volt. Megjelentek, hogy bizonyoságot tegyenek atyjuknak a tett éjjelén otthonlétéről.

Meyhöfer terpeszkedve ült székében és kihívó pillantásokat vetett maga körül. Ma nagy embernek érezte magát, hősnek és vértanúnak.

Most megnyílt az ajtó, Douglas lépett be Elzbethetel.

Meyhöfer mérges pillantást vetett reá és gunyosan felnevetett. Douglas nem figyelt oda, hanem a szoba másik oldalára ment, Elzbethet maga után vonva. Elzbeth nagyon halvány és szenvedő volt, viselte félénk és elfogult, mit a szokatlan környezet okozott.

Bus mosolyival bólintott Pali. anyja és nővérei felé s mintegy kérdőleg nézett Palira.

Pali lesütötte szemét, mert nem bírta el Elzbeth tekintetét. Anyja Elzbethhez akart menni, de Meyhöfer megrántotta ruháját s hangosabban mint szükséges lett volna, mondá:

— Ne mocszanj, azt mondom neked!

Palinak, mintha megbénult volna, térdei inogtak, homloka körül oly nehéz nyomást érzett, hogy gondolkozni sem volt képes.

— Szégyent fogsz hozni a fejére! — ezt ismételte, nem is tudván, mit mond.

Benn a törvényszéki teremben megkezdődött a tanuk kihallgatása. Egyiket a másik után hívták be.

Előbb a napszámosokat, azután a korcsmáros, kinek a korcsmájában ejtett szavai keverték gyanuba Randsusz Mihályt; erre következett a rongyos csoport a sarokból. A szoba üresedni kezdett. Most Douglas ur neve hangzott. Pár szót sugott leánya fülebe, valószínűleg Meyhöferékre vonatkozólag s aztán határozott léptekkel bement.

Elzbeth most egyedül ült a fal mellett ölbe tett kézzel. Az izgatottságtól arcza kipirult. Oly szép és kedves volt elfogultságában, s egyenes, igaz lelkülete ki volt fejezve minden vonásában.

Az anyja le nem vette róla szemét csak néha-néha nézett Palira s mintegy álomban mosolygott.

Negyedóra mulva Elzbethet is felhívták. Még egy nyájas pillantást vetett Pali anyjára és eltűnt az ajtóban.

Kihallgatása nem soká tartott.

— Idősb Meyhöfer ur! — mondá most a szolgáló s Pali oda ugrott, hogy segítsen neki az öreget bevinni.

A tágas terem homályba borult Pali szemei előtt, csak mint egy ködön át látta a feljők bámuló arczokat.

Palinak el kell hagyni a termet.

Az öreg pöffeszkedő arccal körülnézett és mintha fájdalommal férfiasan leküzdeni akarná, hátrahanyatlott, bensőleg örvendő, hogy ily hatásos szerepet játszhat.

Az ikreket, kik eddig kíváncsian néztek maguk körül, félelem fogta el. Hogy félelmüket csillapítsák, a magukkal hozott vajaskenyereket kezdték enni.

Pali biztatta őket, s nem fogadta el a pesenye darabot, melylyel nagylelkűen megkínálák. Anyjuk összehuzódott egy zugba, s reszkette kérdezgette: — Mit akarhatnak tőlem?

— Ifjabb Meyhöfer ur! — hallatszott az ajtó felől.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 23. —

Fehér Kereszt szálloda. Bagi János birtokos Csaba. — Beliczay Gyula birtokos Csaba. — Sauter Henrik utazó Bécs. — Krausz Ferencz utazó Budapest. — Steinbach Sándor utazó Bécs. — Braun Ignácz utazó Bécs. — Weisz Leopold utazó Temesvár. — Hammer Albert utazó Budapest. — Vásonyi Zsigmond utazó Budapest. — Pollák Samu utazó Bécs. — Frankfurter Lajos utazó Bécs. — Althammer János utazó Bécs. — Goldfinger Manó utazó Budapest.

Központi Szálloda. Heinsheimer Gusztáv utazó Bécs. — Radó Gyula utazó Bécs. — Finger Lajos utazó Bécs. — Mehner Adolf utazó Bécs. — Sándor Zsigmond utazó Bécs. — Weith Zsigmond utazó Bécs. — Jakobsen Leopold utazó Bécs. — Wanyil Károly utazó Bécs. — Kraus Miksa utazó Temesvár. — Hais János mérnök Budapest. — Spielman Anna magánzóne B.-Gyula.

Vass Szálloda. Szalmásy Béla utazó Budapest. — Rokovetz József aranyműves Temesvár. — Körh József aranyműves Budapest. — Szalai Antal közj. fogalmazó Makó. — Dr. Petrovics Arzen ügyvéd Nagylak. — Ifj. Haller György birtokos Elek. — Friedman József utazó Bécs. — Fischer Gyula utazó Budapest. — Male György birtokos Elek. — Bakos János vendéglős Sklenofürdő. — Wioder Zsigmond utazó Budapest. — Gros Dániel utazó Budapest. — Molnár Károly utazó Budapest. — Bolta Dezső birtokos Battonya. — Szobotka N. utazó Budapest.

Nádor szálloda. Markovits Demeter lelkész Sajtény. — Gorgián Adam tanító Sajtény. — Schwartz János kereskedő Lippa. — Totovits Félix birtokos Varjas. — Papp János vendéglős Makó. — Szöllősy Antal utazó Budapest. — Pollák Károly kereskedő Bécs. — Albli József gazdasz Kunágota

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.49
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsziról reg. rel. 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsziig délután 2.04	Radnáról dé. in. 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délu. an. 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 5.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérlét 113. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1901. évi január hó 24 én.

Coralie és Társa.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Valabrique és Hennequin. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Dufauret . . . Rubos A.	Coralie . . . Kalocsa R.
Lucienne, neje Angyal Ilka.	Etienne, társa Mezei Péter.
Laura . . . . . Bácsné.	Buzenol . . . Hegyessi Gy.
Glapissard . . . Fenyeri Mór.	Poirel . . . . . Czakó V.
Clémence, neje Turchányi O.	Liane . . . . . Menszáros M.
Versaquette . László Gy.	Höfcherke . . Erdélyi B.
Thommerel . Palágyi L.	Joseph, inas . Szadai P.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Felhívás!

Alólirt igazgatóság felhívja mindazokat, kik üzletrészek jegyzése által az „Aradi cipészek termelő szövetkezete“ tagjai sorába belépni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat a szövetkezet üzlethelyiségében (Templom-utca, Minorita-palota) bejelenteni sziveskedjenek, hol a szükséges felvilágosítást minden irányban készséggel megadja

Az „Aradi cipészek termelő-szövetkezete“ igazgatósága.

1377—900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. bíróság V. 2603—900.sz. végzése által Az aradmegyei takarékpénztár javára, Strifler Ádám, Schneider Veronika, Kiefer József és Lehmayr Erzsébet alm.-kamarási lakosok ellen 780 kor. tőke, ennek 1900. évi július hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 106 kor. 55 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le- és felülfoglalt és 790 koronára becsült butorok, lovak, sertések és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 2603/900. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Almás-Kamaráson 139. 21. és 166. sz. a leendő eszközésére 1901. január hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi január hó 10. napján.

Györffy Arnold,
kir. bir. végrehajtó.
(Lakik: Vörösmarty u. 3.)

3482

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetik.

A bérlet 1901. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1904. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piski-i pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi január hó 25-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyújtandók be. Bánatpénz fejében 200 K. azaz kettőszáz Korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1901. évi január hó 24-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

203/1891. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tiszti fizetéssel s szabályszerű lakbérletmennyel javadalmazott rendőrségédtiszti állás kinevezés útján betöltendő lévén, azokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 19. szakaszában előirt minősítvénynyel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket méltóságos Urbán Iván főispán urhoz a folyó évi február hó 4-ig benyújtásuk.

Arad, 1901. évi január hó 18-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Magy. kir. államv. igazgatóság.

204325—56300 F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és feherneműek, botok, napernyők, és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Arad állomáson f. é. január hó 24-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1901. évi január havában.

Az igazgatóság.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyászok.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

54—1901. kh.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása tárgyában alkotott szabályrendelet 4. §-a szerint kötelesek a ház- és telektulajdonosok a szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról a havat eltávolítani és ha sik jéggel vannak borítva fűrészpórral, vagy homokkal behinteni, a nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról pedig a havat eltávolítani.

Miről azzal értesitem a háztulajdonosokat, hogy a szabályrendeletben foglaltakat pontosan betartsák, mert a mulasztók ellen minden külön figyelmeztetés nélkül a büntető eljárást folyamatba teszem.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó mennyiség lerakó helyeül: a Maros meder, a szemét lerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés a nagyváradi-ut mellett a Jellinek és Schlesinger fatelep mögött az élőviz-csatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Aradon, 1901. január 3.

Sarlot,
főkapitány.

Hirdetmény.

A szodavizgyártásról, elárusításáról és felügyeletéről 1895. év január 7-én 110461/1894. számú belügyminiszteri körrendelettel kibocsátott szabályrendelet 2 szakaszának I. kikezdésében foglalt rendelkezés értelmében a szodavizgyártáshoz használt gépek, készülékek, csövek stb. azon részeit, melyek a szodavizzel érintkezésbe jutnak legalább 4 mm. vastag ónréteggel kell bevonni. Tekintettel arra hogy ezen rendelkezés életbe lépte óta a szodavizgyártás módja lényegesen és pedig oly irányban változott hogy az említett kívánalom immár nem bir közegészségi szempontból oly jelentőséggel mint a milyennel a szabályrendelet kibocsátásakor birt valaminek méltányolva a szodavizgyártáshoz szükséges gépek és készülékek előállításával foglalkozó cégeknek a szóban forgó rendelkezés gyakorlati kivihetősége szempontjából felmerült aggályait és figyelembe véve az országos közegészségügyi tanácsnak e tárgyban adott szakvéleményét: a szabály-

rendelet jelzett szakaszát belügyminiszter ur ó nagyméltósága 96867/VI a. számú körrendeletével megváltoztatta. Eszerint: a szodaviz gyártáshoz használt gépek, készülékek azon részeit, melyekkel a viz illetőleg a szodaviz érintkezésbe jut hacsek e részek nincsenek egészen olyan tiszta ónból készítve, mely legfeljebb 1/10° ólmot, illetve 1% téggen fémeket tartalmaz ugyanilyen minőségű erős és folytonos ónréteggel kell bevonni. A készületektől elágazó és szodavizzel szintén érintkező csövek szintén a fentebbi minőségű tiszta ónból készitendők. Más fémcsövek használata csak úgy engedhető meg, ha azok belső része legalább 4 mm. vastagságú tiszta óncsővel van kibélelve. A 2. szakasz második és harmadik kikezdése változatlanul érvényben marad.

Arad 1900. november hó 28-án.

Sarlot
főkapitány.

A. II. 1344—1900/6. 3478

Edict.

Von dem k. k. Bezirksgerichte Josefstadt in C. S. Abth II. wird bekannt gemacht, es sei am 3. November 1900 der in Wien IX. Hahngasse 29 wohnhaft und nach Makó (Mais) in Comitatus Csanád zuständig gewesen k. u. k. Regimentsarzt des Ruhestandes Dr. Alexander Popper ohne Hinterlassung einer letzt willigen Anordnung gestorben, und haben die hiesigen bündlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschaftsabhandlung durch die oesterreichische Gerichtsbehörde angesucht.

Es werden hiemit alle Erben Vermächtnisnehmer und Gläubiger, welche oesterreichische Staatsbürger oder in der im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern sich aufhaltende Fremde sind, ferner auch die allfälligen auswärtigen Erben und Vermächtnisnehmer, welche auf den Nachlass des Vorgenannten Ansprüche zu stellen können glauben, aufgefordert, sowiewiss binnen 1 1/2 Monaten von dem unten angesetzten Tage bei diesen Gerichte anzumelden, widrigenfalls, wenn nicht wörenden Beteiligten, welche sich gemeldet haben oder von der zuständigen ausländischen Behörde selbst auf die Verhandlung von dem auswärtigen Richter gedungen wird, die Verhandlung vor diesem Gerichte nach hierländischem Gesetzengepflogen werden würde.

Wien, am 8. Dezember 1900.

L. S. **Kochanowsky m. p.**

A világsi adóügyi jegyzőségnél

egy az adóügyekben kellően szakavatott egyén, mint

írnok,

évi 1000 korona fizetés mellett

azonnal

alkalmazást nyerhet.

5457

Az előljáróság.

782—901.

Hirdetmény.

Hogy a mezőgazdasági munkás és cselédsegély pénztárról szóló 1900. évi XVI. t.-cz. áldásos kedvezményeiben mindazok, kikre a törvény ezen

gondoskodása kiterjed, mielőbb részesülhessenek, továbbá azon oknál fogva, hogy a helyi bizottság minél előbb létesülhessen, felhívjuk ezen az uton is a mezőgazdasággal foglalkozó cselédeket és munkásokat, hogy ezen pénztárba tagokul minél előbb s minél tömegesebben lépjenek be s addig is, míg a helyi bizottság megalakul, ebbeli szándékukat a város tanácsának írásban vagy Lőcs Rezső aljegyzőnek a hivatalos órák tartama alatt szóval bejelentsék.

A mezőgazdasággal foglalkozó munkaadókat pedig felhívjuk, hogy cselédjeiket és munkásaikat ezen, kizárólag az ő érdekükben létrejött törvény áldásos voltára figyelmeztessék s azokat a belépésre buzdítsák.

Arad, 1901. évi január hó 19-én.

A városi tanács.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton legáltalánosabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepilómet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adó.

Szeplő, májfolt, bíbrios bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és crém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázssá színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól.

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22.

☞ a megyeházzal szemben. ☜

5138—1900. tkv. sz.

Arverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Merlik József battonyai lakos végrehajthatónak, Kovács József kisiratosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbiróság) területén lévő, Kis-Iratos község határában fekvő, a kisiratosi 349. sz. tjkben A + 1. rsz. alatt foglalt 142/a hrsz. 45/1. házszámú egész ingatlanra, tehát az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a alapján a társtulajdonosok illetőségére is az arverést 1064 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi márczius hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Iratos község-

házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 106 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi decz. hó 12. napján.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Szell,

kir. albiró.

3473

Egy aradi házügynök keresetetik.

Czim: Obitz János, Facset.

Aranyat, Ezüstöt, Gyémánt-Brilliantot, Zalogezédulákat!!

és mindenféle ékszerárgyakat, legmagasabb árban

vesz, becserél és elad:

DEUTSCHIZIDOR

☞ órás, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota. ☜

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve.

Durator

által a cipőtalp minden 3—4 héten egyszeri bekenéssel **ötször oly tartós és vízátthatlan lesz.**

Ára 1 bádopalczknak használati utasítással együtt **1 korona**, nagyobb palaczk **2 korona**.

Postán 1 korona 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészeknél stb. 2921

Főszékhely: **DURATORGYÁR**

BUDAPEST, V., Lipót-körút 1b szám.

☞ **Viszontelárusítók** ☜ mindenütt keresetnek.

Eladó házak.

Egy nagy kétemeletes sarok bérház több üzlethelyiséggel a főtéren szép kilátással jutányos áron 100.000 forintért eladó.

Évi jövedelme 10.500 frt.

Évi adója 2.400 frt.

Betáblázott bankpénz törlesztése 40.000 frt 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal. A tiszta jövedelem a vételár 7% évente, minden kiadás nélkül, amit ki lehet mutatni.

Több rendbeli új emeletes, adómentes bérházak, ugyszintén kisebb és nagyobb uri lakházak szép kerttel, istállóval, nagyon olcsó áron és előnyös fizetési feltételek mellett azonnal eladók, nemkülönben kisebb házak nagyobbakért és viszont nagyobbak kisebbekért becserélhetők.

Vannak nálam megbízások kisebb és nagyobb szállók lakás és kolnával ellátva, ugyszintén elvállalok mindenféle ingatlant eladásra.

Eladó uri lakház.

Egy a főtér közelében levő 4 szoba és mellékhelyiségek-ből álló uri lakház szép nagy pincze, üvegezett folyosó, száraz kapu bejárással és egy kisebb lakházzal az udvarban, jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó, a megvételhez 2400 frt készpénz szükséges, a többi pedig kisebb részletekben több éven át lehet törleszteni.

Bővebb felvilágosítást:

Rosenberg Károly

ingatlan ügynök nyujt. Arad, Eötvös-utca 12.